

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü

ARICILIK ÜRÜN

RAPORU

2026

Araştırma Yayınları
2026

TEPGE Yayın No: 429

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>

TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ
TRGM/TEPGE

ÜRÜN RAPORU

ARICILIK
2026

Hazırlayan
Volkan BURUCU
Yüksek Ziraat Mühendisi
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü
volkan.burucu@tarimorman.gov.tr

Çalışma kapsamında sunulan görüşler tamamıyla yazarlara aittir ve Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ya da çalışanlarının görüşlerini temsil etmez.

Bu çalışma kurum personelinin görevlendirilmesine istinaden hazırlanan inceleme ve araştırma raporudur. Çalışmada yer alan veri ve istatistikler yayınlıyıcı kurumların kaynaklarından alınmış ve araştırma amaçlı olarak kullanılmıştır. Veriler çalışmanın hazırlandığı dönemde yayınlanmış olan en güncel verilerdir ve dönemsel olarak yayınlıyıcı kurumun güncellemelerinden dolayı farklılık gösterebilir.

TEPGE YAYIN NO: 429

ISBN: 978-605-2207-31-4

© TEPGE

Her Hakkı Saklıdır.

MAYIS / 2026

İletişim:

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı 06800
Çankaya/ANKARA

Telefon: 0312 287 5833

Faks: 0312 287 5854

Bu rapor Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün izni olmadan kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz veya elektronik ortama taşınamaz.

Kapak sayfasında kullanılan fotoğraf Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenen “2018 yılı Tarım ve İnsan Fotoğraf Yarışması” na aittir. (<http://www.tarimormaninsan.com/img/10-tarim-ve-insan-fotograf-yarismasi/genel/400/birincilik-odulu-mehmet-yikilmazsoy.jpg>)

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	1
2. DÜNYADA DURUM	1
2.1. Dünya Kovan Varlığı	2
2.2. Dünya Bal Üretimi	3
2.3. Dünya Kovan Başına Bal Verimi	4
2.4. Dünya Balmumu Üretimi	5
2.5. Dünya Bal İthalatı.....	6
2.6. Dünya Bal İhracatı.....	7
2.7. Dünya Balmumu İthalatı	8
2.8. Dünya Balmumu İhracatı	8
3. TÜRKİYE’DE DURUM	9
3.1. Türkiye Kovan Varlığı	10
3.2. Türkiye Bal Üretimi	11
3.3. Türkiye Balmumu Üretimi	12
3.4. Türkiye Arıcılık İşletmeleri.....	13
3.5. Türkiye Bal İthalat ve İhracatı.....	14
3.6. Türkiye Bal Fiyatları	15
4. SEKTÖRE YÖNELİK ÖNERİLER.....	15
EK TABLOLAR	18
KAYNAKLAR.....	33

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1.	Dünya kovan varlığı (bin adet)	2
Tablo 2.	Dünya bal üretimi (ton).....	3
Tablo 3.	Dünya balmumu üretimi (ton)	5
Tablo 4.	Dünya bal ithalatı (ton)	6
Tablo 5.	Dünya bal ihracatı (ton)	7
Tablo 6.	Dünya balmumu ithalatı (ton).....	8
Tablo 7.	Dünya balmumu ihracatı (ton)	8
Tablo 8.	Türkiye’de genel durum.....	9
Tablo 9.	Türkiye kovan varlığı (adet)	10
Tablo 10.	Türkiye illere göre bal üretimi (ton)	11
Tablo 11.	Türkiye illere göre balmumu üretimi (ton)	12
Tablo 12.	Türkiye illere göre arıcılık işletmeleri (adet)	13
Tablo 13.	Türkiye bal ithalat ve ihracatı	14
Tablo 14.	Türkiye’de 2025 yılı ülkelere göre bal ihracatı (kg).....	15
Tablo 15.	Türkiye bal fiyatları (TL/kg).....	15
Ek Tablo 1.	Dünya kovanı sayısı (bin adet)	18
Ek Tablo 2.	Dünya bal üretimi (ton)	19
Ek Tablo 3.	Dünya balmumu üretimi (ton).....	20
Ek Tablo 4.	Dünya bal ithalatı (ton).....	21
Ek Tablo 5.	Dünya bal ihracatı (ton).....	22
Ek Tablo 6.	Dünya balmumu ithalatı (ton)	23
Ek Tablo 7.	Dünya balmumu ihracatı (ton).....	24
Ek Tablo 8.	Türkiye yıllara göre arıcılık durumu	25
Ek Tablo 9.	Türkiye illere göre arıcılık durumu (2025).....	26
Ek Tablo 10.	Türkiye tüketici bal fiyatları (TL/kg)	28
Ek Tablo 11.	Türkiye üretici bal fiyatları (TL/kg)	28
Ek Tablo 12.	Türkiye’de bölgelere göre arıcılık durumu (2025).....	29
Ek Tablo 13.	Türkiye yıllara göre petek bal ihracatı (ton).....	30
Ek Tablo 14.	Türkiye yıllara göre süzme bal ihracatı (ton)	31
Ek Tablo 15.	Türkiye yıllara göre bal ithalatı (kg)	32

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Dünya kovan varlığı (bin adet)	2
Grafik 2. Ülkelere göre kovan varlığı (2024).....	2
Grafik 3. Dünya bal üretimi (bin ton)	3
Grafik 4. Ülkelere göre bal üretimi (2024).....	3
Grafik 5. Dünya kovan başına bal verimi (kg/kovan)	4
Grafik 6. Dünya balmumu üretimi (bin ton)	5
Grafik 7. Ülkelere göre balmumu üretimi (2024).....	5
Grafik 8. Dünya bal ithalatı (ton).....	6
Grafik 9. Ülkelere göre dünya bal ithalatı (2025)	6
Grafik 10. Dünya bal ihracatı (ton)	7
Grafik 11. Ülkelere göre dünya bal ihracatı (2025).....	7
Grafik 12. Türkiye bal üretimi (ton)	9
Grafik 13. Türkiye kovan sayısı (adet)	9
Grafik 14. Bölgelere göre Türkiye kovan varlığı (2025, %).....	10
Grafik 15. Bölgelere göre Türkiye bal üretimi (2025, %).....	11
Grafik 16. Bölgelere göre Türkiye balmumu üretimi (2025, %).....	12
Grafik 17. Bölgelere göre Türkiye arı işletmeleri (2025, %).....	13
Grafik 18. Yıllara göre Türkiye bal ihracatı (kg)	14

1. GİRİŞ

Küresel gıda güvenliği ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda, arıcılık düşük maliyetle yüksek katma değer üretebilen nadir hayvancılık faaliyetlerinden biridir. Ayrıca arıcılık; kısa sürede gelir getirmesi, az sermaye ile yapılabilmesi ve arazi varlığına bağlı olmamasının yanında ek iş imkânı sağlaması gibi özellikleriyle tarımsal faaliyetler içinde ayrıcalıklı bir yere sahiptir.

Arıcılığın ekonomik değerinin çok ötesinde, doğaya sunduğu en büyük hizmet bitkisel tozlaşmadır (polinasyon). Dünyadaki gıda arzının yaklaşık %75'inin arıların ve diğer tozlaştırıcıların faaliyetlerine bağımlı olduğu gerçeği göz önüne alındığında, arıcılığın sadece bir hayvancılık kolu değil, küresel gıda güvenliğinin teminatı olduğu açıkça görülmektedir. Arı popülasyonunun sağlıklı bir şekilde devamlılığı, biyolojik çeşitliliğin korunması ve tarımsal verimliliğin artırılması adına hayati bir zorunluluktur.

Son yıllarda küresel iklim değişikliğinin yarattığı öngörülemeyen hava olayları, kontrolsüz pestisit kullanımı ve doğal habitatların daralması, arıcılık sektörünü ciddi tehditlerle karşı karşıya bırakmıştır. Buna rağmen, dünya genelinde kovan sayısı ve ürün çeşitliliği artış eğilimini sürdürmektedir.

Türkiye, sahip olduğu zengin flora yapısı, geniş mera alanları ve genetik kaynak zenginliği (endemik arı ırkları) sayesinde dünya arıcılığında kovan varlığı bakımından ön sıralarda yer almaktadır. Ancak temel hedef, sadece kovan sayısını artırmak değil; kovandan elde edilen verimliliği optimize etmek, kalite standartlarını yükseltmek ve dünya pazarlarında rekabetçi bir marka

değeri oluşturmaktır. Kovan verimliliğinin artırılması, teknik bilgi birikimi ve modern yönetim stratejilerinin doğru uygulanmasına bağlıdır. Bu nedenle, arıcılığın desteklenmesi ve sürdürülebilir hale getirilmesi, sadece arıcıların değil, tüm insanlığın ortak sorumluluğu olarak ön plana çıkmaktadır.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, dünya ve insanlığın geleceği için arıların taşıdığı yaşamsal önemin hatırlatılması ve bu konuda bir farkındalık oluşturulması amacıyla 20 Aralık 2017 tarihinde aldığı kararla 20 Mayıs'ı "Dünya Arı Günü" olarak ilan etmiştir.

Geleneksel olarak bal, rakipsiz nitelikleri nedeniyle "altın sıvı" olarak nitelendirilse de, arıcılığın ürün yelpazesi balmumu başta olmak üzere, polen, propolis ve arı sütü gibi ikincil ürünleri de içermektedir. Bu çeşitlilik, sektörün sadece gıda güvenliği açısından değil, aynı zamanda kozmetik ve fonksiyonel gıda endüstrileri için de stratejik bir hammadde kaynağı olduğunu göstermektedir.

2. DÜNYADA DURUM

Dünya arıcılık piyasası, son on yılda hem üretim hacmi hem de ürün çeşitliliği açısından önemli bir değişim yaşamıştır. Tüketici bilincinin artmasıyla birlikte pazarın odağı olan balın yanında fonksiyonel arı ürünleri de (propolis, arı sütü, apilarnil) ön plana çıkmaktadır. Özellikle apiterapi uygulamalarının tıp dünyasında kabul görmesi, yüksek kaliteli ve izlenebilir arı ürünlerine olan talebi arttırmaktadır.

Dünyada 2024 yılında üretilen balın yaklaşık %40,7'si ticarete konu olmuş olup, toplam ihracatın %74'ü yaklaşık 20 bal üreticisi ülke tarafından gerçekleştirilmiştir.

2.1. Dünya Kovan Varlığı

Dünya kovan sayısındaki yıllık büyüme oranları genel olarak pozitif yönlü hareket etmektedir. Yıllık bazdaki pozitif yönlü artış oranları yavaşlama eğilimi göstermektedir. Son beş yıllık dönemde kovan sayılarında ağırlık merkezinin Asya (Hindistan, Çin, İran) ve Türkiye ekseninde olduğu görülmektedir.

Kovan sayıları 2024 yılında bir önceki yıla göre %0,9 oranında artarak 102 milyon adete ulaşmıştır. 2024 yılı verilerine göre, toplam kovan sayısında Hindistan %12,4'lük pay ile

ilk sırada yer alırken, Çin %9,4 pay ile ikinci sırada ve %8,8 pay ile Türkiye üçüncü sırada yer almaktadır.

Kovan sayıları bazı ülkelerde istikrarlı bir şekilde artarken, bazılarında ise düşmektedir. Bu durum, küresel arıcılık sektörünün oldukça dinamik olduğunu göstermektedir.

Toplam kovan sayılarında 2024 yılında bir önceki yıla oranla Hindistan'da %0,6, Çin'de %0,3 oranında artış yaşanırken, Türkiye'de ise %2,8 oranında düşüş yaşanmıştır.

Tablo 1. Dünya kovan varlığı (bin adet)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Hindistan	12.242	12.425	12.502	12.576	12.649
Çin	9.397	9.471	9.484	9.517	9.543
Türkiye	8.179	8.733	8.985	9.225	8.962
İran	7.050	7.276	7.263	7.181	7.260
Etiyopya	6.986	6.635	5.982	6.268	6.710
Birleşik Tanzania Cumhuriyeti	3.012	3.068	3.076	3.096	3.116
Arjantin	2.929	2.990	2.978	2.982	2.986
Rusya Federasyonu	2.982	2.890	2.790	2.743	2.671
ABD	2.706	2.697	2.667	2.532	2.597
Meksika	2.148	2.226	2.315	2.201	2.139
Diğer	41.235	41.926	42.276	42.446	43.079
Dünya	98.868	100.338	100.318	100.767	101.713

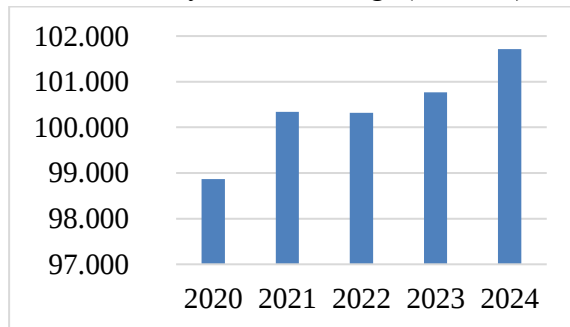
Kaynak: Ek tablo 1

Dünyada kovan sayılarının dağılımına kıtasal bazda bakıldığında 2024 yılında Hindistan, Çin ve İran'ın da etkisiyle Asya 45 milyon 158 bin kovana sahip olup dünya kovan sayılarında %44,4 payı ile birinci sırada yer alırken, %25 paya sahip Avrupa 25 milyon 441 bin kovan ile ikinci, %18,2

paya sahip Afrika ise 18 milyon 467 bin kovan ile üçüncü sırada yer almaktadır.

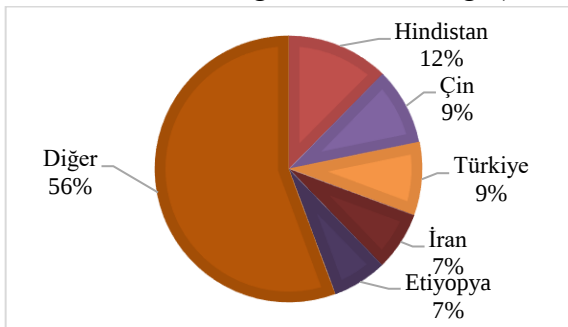
Kovan sayılarındaki değişim incelendiğinde ise 2024 yılında bir önceki yıla göre Asya'da %0,04 oranında Avrupa'da %1,5 oranında ve Afrika'da ise %3,6 oranında artmıştır.

Grafik 1. Dünya kovan varlığı (bin adet)

Kaynak: Ek tablo 1

Grafik 2. Ülkelere göre kovan varlığı (2024)

Kaynak: Ek tablo 1

2.2. Dünya Bal Üretimi

Dünya bal üretiminde zaman zaman dalgalanmalar yaşanmasına rağmen genel olarak pozitif yönlü istikrarlı bir seyir izlenmektedir. Bu durum üretimin tamamen sabit olmadığını ve çeşitli faktörlerden etkilenebildiğini göstermektedir. 2024 yılında dünyada üretilen toplam bal miktarı yaklaşık 2 milyon tondur. Bal üretim

miktarında 2024 yılında bir önceki yıla göre %1,4 oranında artış yaşanmıştır (Grafik 3).

2024 yılı dünya bal üretiminde %22,9'luk paya sahip olan Çin 456 bin ton üretim ile açık ara en büyük üretici konumundayken, %7,3'lük paya sahip Hindistan 146 bin ton ile ikinci, %4,8'lik pay ile Türkiye ise 95 bin ton üretimi ile üçüncü sırada yer almaktadır (Grafik 4).

Tablo 2. Dünya bal üretimi (ton)

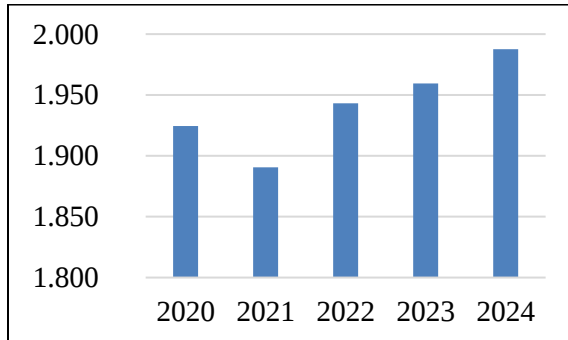
Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Çin	466.487	485.960	471.232	474.698	456.024
Hindistan	69.438	74.000	90.000	105.000	146.000
Türkiye	104.077	96.344	118.297	114.886	95.492
Etiyopya	129.301	88.154	52.034	71.613	85.960
İran	73.946	74.624	76.267	78.012	80.249
Arjantin	72.609	73.151	71.762	69.701	69.298
Brezilya	52.493	55.679	62.494	64.164	67.314
Rusya Federasyonu	66.368	64.533	67.014	64.511	65.455
ABD	66.948	57.490	56.849	63.263	60.960
Meksika	54.165	62.079	64.320	58.033	57.430
Diğer	768.697	758.686	812.866	795.550	803.337
Dünya	1.924.529	1.890.700	1.943.136	1.959.431	1.987.520

Kaynak: Ek tablo 2

Bal üretim miktarı 2024 yılında bir önceki yıla göre Çin'de %3,9 ve Türkiye'de %16,9 oranında azalırken, Hindistan'da %39,0 oranında artış yaşanmıştır. Son beş yıllık dönemde bal üretimini %110,3 oranında büyüten Hindistan 2024 yılında bal üretiminde ikinci sıraya yükselmiştir. FAO verilerine göre, 2024 yılında Çin'in de etkisiyle Asya Kıtası 925 bin ton bal üretimi

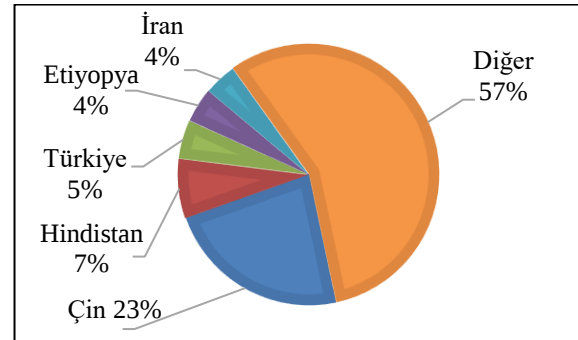
ve %46,6 pay ile birinci sırada yer alırken %22,1 paya sahip Avrupa Kıtası 438 bin ton üretim ile ikinci, %17,3 paya sahip Amerika Kıtası ise 343 bin ton üretim ile üçüncü sıradadır. Bal üretiminde 2024 yılında bir önceki yıla göre Asya'da %1,2 oranında artış yaşanırken Avrupa'da %0,1 ve Amerika'da %1,9 oranında azalış gerçekleşmiştir.

Grafik 3. Dünya bal üretimi (bin ton)

Kaynak: Ek tablo 2

Grafik 4. Ülkelere göre bal üretimi (2024)

Kaynak: Ek tablo 2

2.3. Dünya Kovan Başına Bal Verimi

Gelişmiş arıcılık teknikleri, uygun iklim ve bitki örtüsü koşulları ile arı sağlığına verilen önem, kovan başına verimliliği önemli ölçüde etkilemektedir.

Dünya bal üretimi 2020-2024 yılları arası %3,3 civarında artarken, kovan varlığı da %2,9 artmış. Bu, küresel verimliliğin aslında yerinde saydığını, toplam üretim artışının verim artışından ziyade kovan sayısındaki artıştan kaynaklandığını göstermektedir.

Dünya genelinde kovan sayısının artmasına rağmen verimlilikteki belirgin bir artışın olmaması, sürdürülebilir arıcılık uygulamalarının ve arı sağlığını koruma çabalarının önemini vurgulamaktadır.

FAO verileri kullanılarak hesaplanan 2024 yılı dünyada ortalama kovan başına verimi yaklaşık 19,5 kg olarak gerçekleşmiştir.

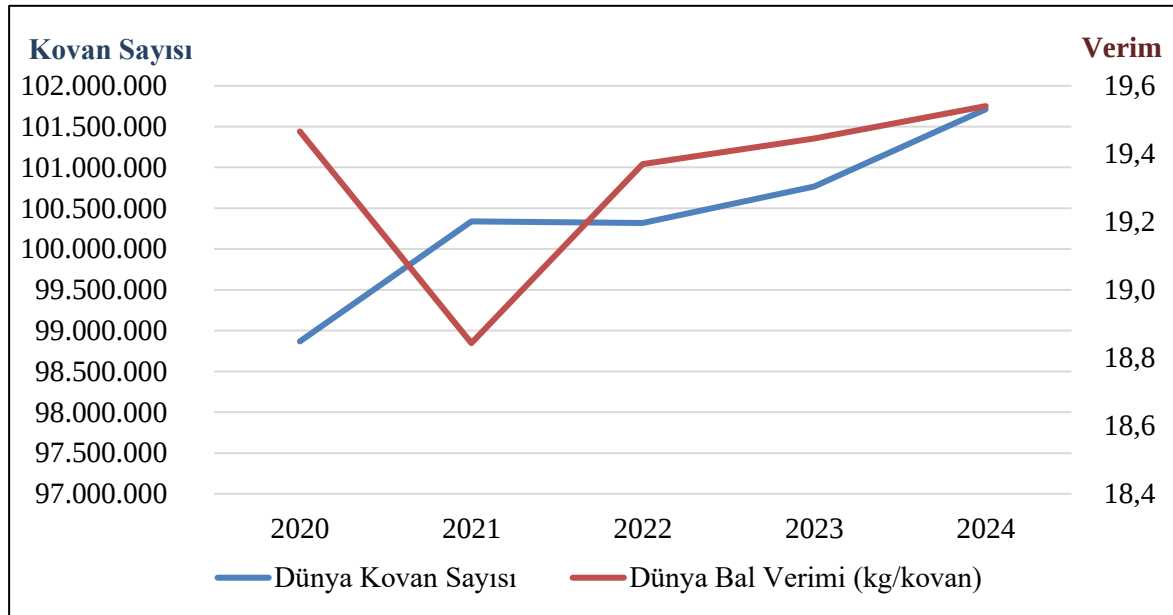
2024 yılı dünya bal verimi bir önceki yıla oranla %0,5 artış göstermiştir (Grafik 5).

Hindistan dünyanın en çok kovanına (12.6 milyon) sahip olmasına rağmen, kovan başı verimi oldukça düşüktür ancak 2024'teki %39'luk üretim artışı, verimlilikte bir iyileşme olduğunu göstermektedir.

Dünya kovan miktarının sürekli olarak artması dikkat çekicidir. Bu artışa rağmen, bal üretimindeki oransal artışın daha yavaş olması, kovan başına verimlilikte genel bir artış olmadığını göstermektedir.

Dünya kovan sayısında lider konumda olan Hindistan'ın kovan başına bal verimi 11,5 kg iken, ikinci sırada yer alan Çin'in bal verimi 47,8 kg ve üçüncü sırada yer alan Türkiye'nin bal verimi ise 10,7 kg olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 5. Dünya kovan başına bal verimi (kg/kovan)

Kaynak: FAO verilerinden TEPGE hesaplamaları (2026)

Türkiye kovan başına verimi 11-13 kg/kovan aralığında dalgalanmaktadır. Bu, Türkiye'deki arıcılık koşullarının ve uygulamalarının Çin'e göre daha farklı olduğunu göstermektedir. Türkiye'de arıcılık potansiyelinin tam olarak

kullanılamamasının yanı sıra faaliyette karşılaşılan iklimsel olumsuzluklar, teknik bilgi eksikliği vb. bazı sorunlar bal veriminin düşük kalmasının başlıca sebepleri arasında gösterilebilir.

2.4. Dünya Balmumu Üretimi

Balmumu, arıcılık ekonomisinde stratejik önemi ve endüstriyel kullanım alanı balıdan çok daha geniş bir doğal ham maddedir. Balmumu arıcılığın yanı sıra metal sanayi, kozmetik sanayi, tekstil sanayi, ilaç yapımı, mum yapımı ve daha birçok alanda kullanılmaktadır. Genel olarak, bal üretimindeki artış veya istikrar eğilimleri, balmumu üretiminde de benzer bir eğilim gösterebilir. Çünkü balmumu, bal üretim sürecinin doğal bir sonucudur.

Bal ve balmumu üretimi arasındaki orantılı ilişki ülkeler arasında farklılık gösterebilir, bu da arıcılık yöntemleri, arı ırkları ve

balmumunun işlenme şekilleri gibi faktörlerden kaynaklanabilir.

Dünya genelinde balmumu üretimi durağan bir seyir izlerken, saf ve temiz balmumuna olan talep tırmanıştır. Balmumu üretim miktarı 2024 yılında bir önceki yıla göre Hindistan'da %0,4, Etiyopya'da %2,0 oranında artarken, Arjantin'de %0,6 oranında azalmıştır.

Kenya 2024 yılında balmumu üretimini %25,8 oranında artırarak Türkiye'nin önüne geçmiştir. Afrika ülkelerinin (Etiyopya, Kenya, Tanzanya) toplam balmumu üretimi, dünya piyasasında Hindistan'dan sonra en büyük blok haline gelmiştir.

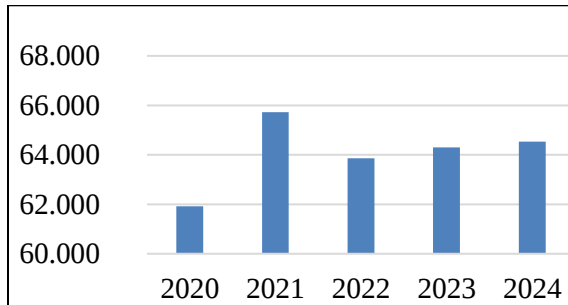
Tablo 3. Dünya balmumu üretimi (ton)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Hindistan	24.006	24.251	24.338	24.430	24.521
Etiyopya	5.712	5.653	5.741	5.819	5.934
Arjantin	5.124	5.205	5.207	5.243	5.212
Kore Cumhuriyeti	3.853	3.798	3.921	3.991	4.067
Kenya	1.717	5.783	2.825	3.212	4.041
Türkiye	3.765	3.766	4.099	3.971	3.316
Angola	2.318	2.322	2.320	2.321	2.321
Tanzanya	1.883	1.895	1.899	1.904	1.908
Brezilya	1.773	1.787	1.783	1.790	1.796
ABD	1.584	1.586	1.589	1.588	1.586
Diğer	10.177	9.676	10.139	10.026	9.834
Dünya	61.912	65.724	63.861	64.293	64.538

Kaynak: Ek tablo 3

Dünya toplam balmumu üretimi 2024 yılında bir önceki yıla göre %0,4 oranında artmıştır. 2024 yılında dünyada toplam 65 bin ton civarında balmumu üretimi gerçekleşmiştir. Kovan varlığında birinci sırada yer alan Hindistan 2024 yılında dünya

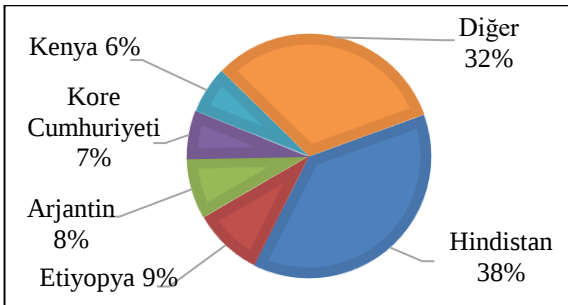
Grafik 6. Dünya balmumu üretimi (bin ton)

Kaynak: Ek tablo 3

balmumu üretimindeki %38,0'lık payı ile birinci sırada, %9,2'lik paya sahip olan Etiyopya ikinci sırada, %8,1'lik pay ile Arjantin üçüncü sırada yer almaktadır (Grafik 7).

Grafik 7. Ülkelere göre balmumu üretimi (2024)

Kaynak: Ek tablo 3

2.5. Dünya Bal İthalatı

Bal ithalatı, küresel gıda ticaretinin önemli bir parçasıdır ve ülkelerin iç taleplerini karşılamak, çeşitlilik sunmak veya yerel üretimdeki açıkları gidermek amacıyla gerçekleştirdikleri bir faaliyettir.

Dünya genelindeki bal ithalatı 2021'den 2023'e kadar bir düşüş trendindeyken, 2024 yılında 826 bin ton ile zirve yapmıştır. Ancak 2025 yılında tekrar bir daralma

yaşanarak 765 bin tona gerilemiştir. Bal ithalatı 2025 yılında bir önceki yıla göre %7,4 oranında azalmıştır.

Dünya genelinde bal üretimi, iklim koşulları, arı sağlığı, tarım uygulamaları ve diğer çevresel faktörlerden etkilenen değişken bir yapıya sahiptir. Bu nedenle, birçok ülke kendi kendine yeterli olmamakta ve tüketim ihtiyaçlarını karşılamak için dış pazarlara yönelmektedir.

Tablo 4. Dünya bal ithalatı (ton)

Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2025
ABD	220.538	205.156	199.296	254.926	245.979
Almanya	78.701	75.590	64.924	73.269	67.669
Birleşik Krallık	45.852	51.912	50.917	60.302	58.975
Japonya	47.132	47.381	41.924	45.416	51.644
Belçika	31.745	39.756	37.231	37.606	49.675
İspanya	31.627	-	31.005	35.357	35.097
Fransa	29.348	35.538	31.309	33.743	32.248
Polonya	37.594	31.843	27.202	26.651	27.827
İtalya	23.586	24.770	24.361	25.155	26.244
Hollanda	17.396	17.105	15.076	22.846	20.413
Diğer	203.567	213.643	242.322	210.511	149.202
Dünya	767.086	742.694	714.650	825.782	764.973

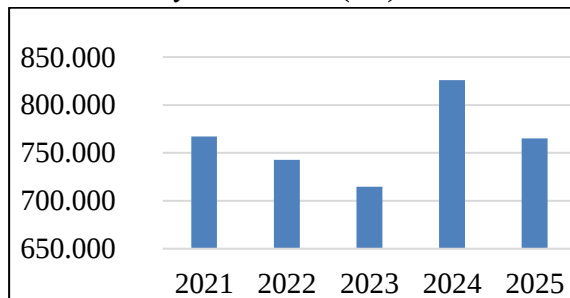
Kaynak: Ek tablo 4

Üretilen balın çok büyük bir kısmı, sınırlı sayıda ülke tarafından ithal edilmektedir. Özellikle ABD ve Almanya gibi gelişmiş ülkeler, kendi üretimleri ihtiyaçlarını karşılamadığı için dünyanın en büyük "bal alıcısı" konumundadırlar. Bu ülkelerdeki talebin artması veya azalması tüm dünya bal piyasasını doğrudan etkilemektedir.

2021 yılında 767 bin ton olan bal ithalat miktarı 2025 yılında %0,3 azalarak 765 bin

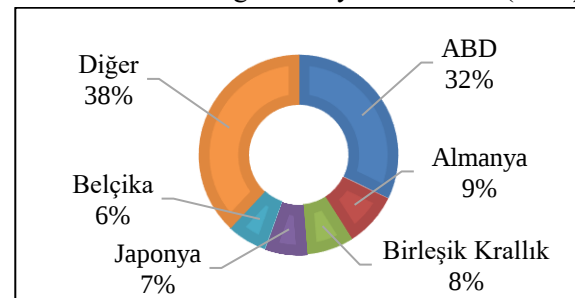
tona gerilemiştir. 2025 yılında 246 bin ton ile ABD dünya bal ithalatının %32,2'sinde söz sahibi iken, sırasıyla Almanya %8,8 oranında, Birleşik Krallık ise %7,7 oranında ithalat gerçekleştirmiştir. 2025 yılı bal ithalat miktarlarında lider konumda olan ABD'de bir önceki yıla göre ithalat miktarı %3,5, Almanya'da %7,6, Birleşik Krallık' da ise %2,2, oranında azalmıştır. (Tablo 4).

Grafik 8. Dünya bal ithalatı (ton)

Kaynak: Ek tablo 4

Grafik 9. Ülkelere göre dünya bal ithalatı (2025)

Kaynak: Ek tablo 4

2.6. Dünya Bal İhracatı

Dünya bal ihracat pazarı, bir yandan Çin ve Hindistan gibi yüksek üretim kapasitesine sahip Asya ülkelerinin altında şekillenirken; diğer yandan Arjantin, Brezilya ve Yeni Zelanda rekabetine sahne olmaktadır. Küresel tedarik zincirindeki değişimler, iklim krizinin üretim üzerindeki baskısı ve gıda güvenliği standartlarının giderek katılaşması, ihracatçı ülkelerin pazardaki konumlarını sürekli olarak yeniden tanımlamaktadır.

Toplam bal ihracatı 2021'de 750 bin ton olup 2025'te %8,0 oranında daralarak 690 bin tona gerilemiştir.

2024 yılında 808 bin ton ile zirve yapan dünya bal ihracatı, 2025 yılında %14,6 oranında çok ciddi bir düşüş yaşamıştır. İthalat tablosundaki %7,4 oranındaki düşüşle kıyaslandığında, ihracat tarafındaki daralmanın çok daha sert olduğu görülmektedir. Bu durum, küresel ölçekte arz güvenliği sorunlarına veya bazı ülkelerin kendi iç tüketimine yönelmiş olabileceğine işaret etmektedir.

2024 yılında dünya bal üretiminde olduğu gibi ihracat miktarında da birinci sırada Çin yer alırken, üretim miktarında ikinci sırada yer alan Türkiye ise 19. sırada yer almıştır (Tablo 5).

Tablo 5. Dünya bal ihracatı (ton)

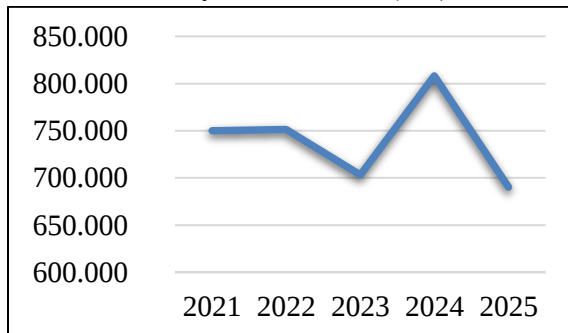
	2021	2022	2023	2024	2025
Çin	145.886	156.002	152.636	169.573	175.521
Hindistan	70.514	86.183	98.273	94.779	120.072
Arjantin	63.934	67.380	68.880	78.120	90.614
Belçika	25.740	32.021	27.158	27.310	41.682
Brezilya	47.190	36.886	28.555	37.931	34.468
İspanya	28.442	27.869	27.352	26.742	30.743
Almanya	29.758	21.044	18.703	19.995	19.596
Macaristan	18.329	16.341	16.305	21.546	16.089
Yeni Zelanda	13.823	11.795	11.208	12.274	14.956
Tayland	10.315	10.967	10.910	11.780	12.214
Diğer	296.029	284.758	243.098	308.172	134.228
Dünya	749.960	751.246	703.078	808.222	690.183

Kaynak: Ek tablo 5

2025 yılında toplam ihracatın %25,4'lük payı 176 bin ton ile Çin'de gerçekleşirken, %17,4'ü 120 bin ton ile Hindistan'da ve %13,1'i 91 bin ton ile Arjantin'de

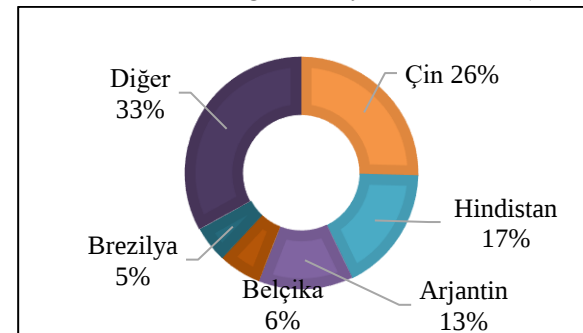
gerçekleşmiştir (Tablo 5). İhracat miktarları 2025 yılında bir önceki yıla göre Çin'de %3,5, Hindistan'da %26,7 ve Arjantin'de %16,0 oranında artmıştır.

Grafik 10. Dünya bal ihracatı (ton)

Kaynak: Ek tablo 5

Grafik 11. Ülkelere göre dünya bal ihracatı (2025)

Kaynak: Ek tablo 5

2.7. Dünya Balmumu İthalatı

Dünyada 2025 yılında toplam 18 bin ton balmumu ithalatı gerçekleştirilmiş olup ithalat bir önceki yıla göre %19,3 oranında azalmıştır. Dünya balmumu ithalatının %24,3'ü 3,7 bin ton ile ABD tarafından gerçekleştirilirken, %22,9'u 3,4 bin ton ile Almanya, %14,0'ı ise 2,1 bin ton ile

Hindistan tarafından gerçekleştirilmiştir (Tablo 6). Balmumu piyasası son iki yılda bir daralma içindedir. Bu durumun muhtemel sebepleri arasında kozmetik veya sanayi sektörlerinde sentetik mumların balmumuna tercih edilmeye başlanması ve maliyetlerdeki değişimlerin talebi baskılaması gösterilebilir.

Tablo 6. Dünya balmumu ithalatı (ton)

Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2025
ABD	3.896	4.261	3.285	3.925	3.663
Almanya	4.960	6.877	5.027	3.638	3.450
Hindistan	2.607	2.466	2.256	1.699	2.118
Fransa	5.953	7.286	5.641	1.175	976
İtalya	916	679	535	678	814
İspanya	724	899	629	648	655
Yunanistan	484	517	597	502	612
Japonya	579	700	615	636	591
Polonya	766	708	602	499	525
Avustralya	386	452	467	331	500
Diğer	7.826	7.010	7.318	8.822	4.305
Dünya	29.097	31.855	29.802	22.553	18.209

Kaynak: Ek tablo 6

2.8. Dünya Balmumu İhracatı

2025 yılında toplam balmumu ihracatı 15 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Balmumu ihracatının %51,0'ı 7,7 bin ton ile bal üretiminde de lider ülke konumunda olan Çin tarafından gerçekleştirilirken, ABD 1,9 bin ton ile ihracatın %12,5'ini

gerçekleştirmiştir. Almanya ise 1,6 bin ton ile 2025 yılı ihracatında %11,0'luk paya sahip olup üçüncü ülke konumundadır (Tablo 7). Türkiye'nin kayda değer bir balmumu ihracatı bulunmamakla beraber 169 ton ihracat miktarı ile on dördüncü ülke konumundadır.

Tablo 7. Dünya balmumu ihracatı (ton)

Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2025
Çin	9.519	9.654	7.798	9.638	7.694
ABD	1.593	2.075	1.482	2.026	1.889
Almanya	2.013	2.063	1.564	1.586	1.660
Arjantin	248	61	105	187	601
Fransa	425	506	457	481	462
Hindistan	348	369	276	320	306
İtalya	571	296	221	268	304
Hollanda	214	117	51	114	239
Kanada	245	210	252	347	214
Belçika	123	104	136	158	201
Diğer	6.061	6.381	5.908	5.282	1.520
Dünya	21.360	21.836	18.250	20.407	15.090

Kaynak: Ek tablo 7

3. TÜRKİYE’DE DURUM

Türkiye, coğrafi konumu, biyolojik çeşitliliği ve sahip olduğu zengin flora yapısıyla dünyada arıcılık faaliyetlerinin en köklü ve verimli yapıldığı ülkelerin başında gelmektedir. Üç farklı iklim kuşağının kesişme noktasında yer alması, Anadolu’yu binlerce endemik bitki türüne ev sahipliği yapan doğal bir arıcılık platformuna dönüştürmüştür. Bu eşsiz potansiyel, Türkiye’yi hem kovan varlığı hem de bal üretim kapasitesi bakımından küresel ölçekte zirve ortaklarından biri konumuna taşımaktadır.

Türkiye’de arıcılık sadece ekonomik bir faaliyet kolu olmaktan çıkmakta, aynı zamanda kırsal kalkınmanın ve ekosistemin sürdürülebilirliğinin de temel direkleri arasında yer almaktadır. Çam balı gibi dünyada eşi benzeri az bulunan monofloral ürünlerden, yüksek rakımlı yaylalarda üretilen polifloral çiçek ballarına kadar çok

geniş bir ürün yelpazesine sahip olan Türkiye, küresel bal pazarında stratejik bir oyuncu olma vizyonunu sürdürmektedir.

Son yıllarda artan markalaşma çabaları, coğrafi işaretli ürün sayısındaki artış ve arı ürünlerinin (propolis, arı sütü, polen) katma değerli hale getirilmesi, Türkiye’de arıcılığın sadece bir hobi veya ek iş olmaktan çıkıp profesyonel bir endüstriye dönüşme sürecini hızlandırmıştır. İklim değişikliği ve tarımsal ilaç kullanımı gibi küresel zorluklara rağmen, Türkiye arıcılığı güçlü altyapısı ve dinamik üretici yapısıyla hem yerel ihtiyacı karşılamakta hem de uluslararası ticaretteki ağırlığını her geçen gün hissettirmektedir.

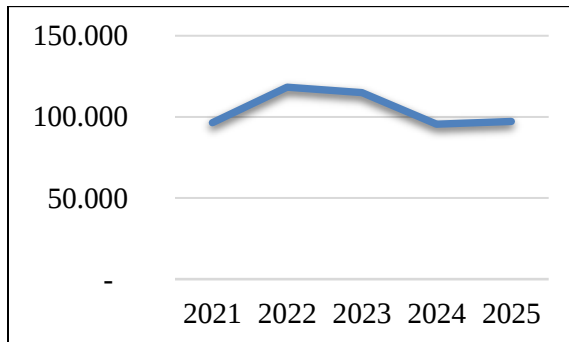
Türkiye, arıcılık sektöründe hem geleneksel uygulamaların geliştirilmesi hem de teknolojik entegrasyon konusunda önemli ilerlemeler kaydetmektedir. Bu gelişmeler, arıcılık faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini sağlamak ve sektörü teşvik etmek amacıyla arıcıların kullanımına sunulmaktadır.

Tablo 8. Türkiye’de genel durum

Yıl	İşletme Sayısı (adet)	Toplam Kovan Sayısı (adet)	Bal Üretimi (ton)	Balmumu Üretimi (ton)
2018	81.830	8.108.424	107.920	3.987
2019	80.675	8.128.360	109.330	3.971
2020	82.862	8.179.085	104.077	3.765
2021	89.361	8.733.394	96.344	3.766
2022	95.386	8.984.676	118.297	4.165
2023	100.399	9.224.881	114.886	3.971
2024	97.984	8.961.975	95.492	3.316
2025	96.646	8.817.155	97.253	3.258

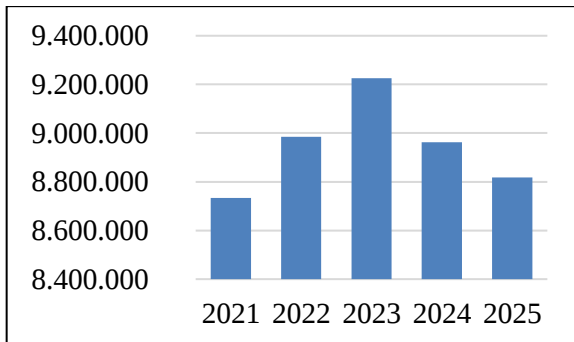
Kaynak: Ek tablo 8

Grafik 12. Türkiye bal üretimi (ton)

Kaynak: Ek tablo 8

Grafik 13. Türkiye kovan sayısı (adet)

Kaynak: Ek tablo 8

3.1. Türkiye Kovan Varlığı

Türkiye'nin toplam koloni sayısı 2025 yılında bir önceki yıla göre %1,6 oranında azalarak 8,8 milyona gerilemiştir. 727 bin arılı kovana sahip Muğla; Türkiye toplam Tablo 9. Türkiye kovan varlığı (adet)

kovan miktarında %8,2 pay ile birinci sırada yer alırken, 639 bin kovan ile %7,2 paya sahip Ordu ikinci sırada ve 467 bin kovan ile %5,3 paya sahip Adana ise üçüncü sırada yer almaktadır (Tablo 9).

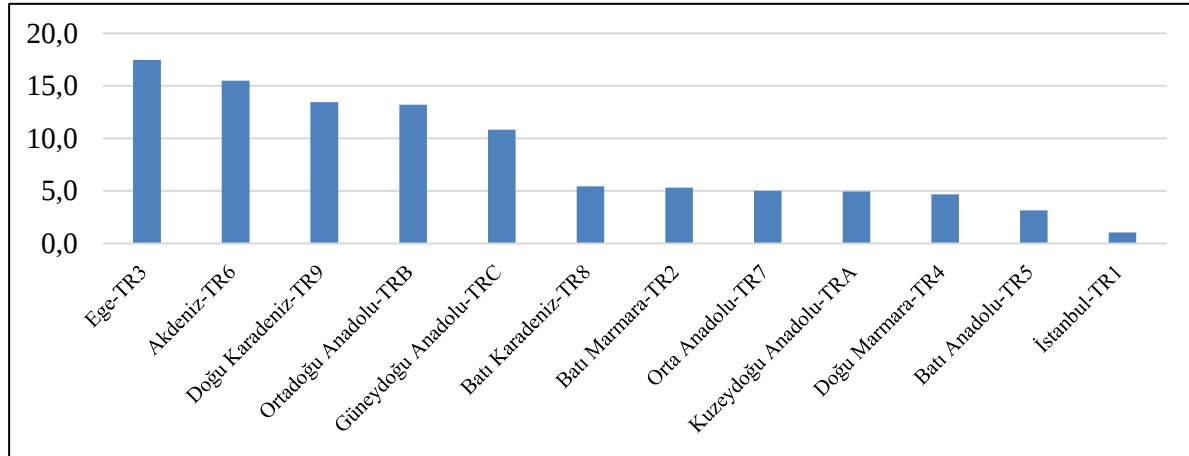
İller	2021	2022	2023	2024	2025
Muğla	949.267	884.096	817.014	728.913	727.259
Ordu	604.213	609.427	611.465	625.110	638.522
Adana	481.878	494.432	494.534	487.085	467.055
Bitlis	253.625	207.120	257.191	281.200	303.193
Mersin	303.120	347.045	326.635	311.631	288.676
İzmir	276.918	287.179	306.713	265.658	284.608
Siirt	177.646	178.495	203.418	227.097	258.750
Aydın	253.606	245.941	271.176	268.533	250.323
Sivas	269.709	287.104	301.409	252.611	249.926
Antalya	335.686	244.655	250.660	242.450	227.267
Diğer	4.596.845	4.827.726	5.199.182	5.384.666	5.271.687
Türkiye	8.733.394	8.984.676	9.224.881	8.961.975	8.817.155

Kaynak: Ek tablo 9

Toplam kovan sayısı 2025 yılında bir önceki yıla göre %1,6 oranında azalmıştır. İl bazında incelendiğinde ise kovan sayıları Muğla'da %0,2 ve Adana'da %4,1 azalırken, Ordu'da %2,1 oranında artış

yaşanmıştır. Türkiye arıcılığı genel olarak büyüyen bir sektör olmasına rağmen, kovan sayılarında il bazında önemli farklılıklar görülmektedir. İl bazında az da olsa yaşanan düşüşler dikkat çekmektedir.

Grafik 14. Bölgelere göre Türkiye kovan varlığı (2025, %)

Kaynak: Ek tablo 12

Ege Bölgesi 2025 yılı arılı kovan sayısında 1,5 milyon adet ile lider konumda bulunarak Türkiye kovan sayısının %17,5'lik kısmını tek başına barındırmaktadır (Grafik 14). Çam balı üretiminin de yoğun yapıldığı Ege Bölgesi Türkiye arıcılığında önemli bir yere sahiptir. Bölgedeki arılı kovanların %47,2'si

Muğla'da bulunmaktadır. Akdeniz Bölgesi 2025 yılı koloni sayısında 1,4 milyon adet kovan ile Türkiye'de %15,5'lik paya sahip olup ikinci sırada yer alırken, 1,2 milyon kovan ile Doğu Karadeniz Bölgesi %13,5'lik pay ile üçüncü sırada yer almaktadır.

3.2. Türkiye Bal Üretimi

Türkiye’de bal üretimi 2025 yılında bir önceki yıla oranla %1,8 artarak 97 bin ton olarak gerçekleştirilmiştir. Kovan sayısındaki düşüşe karşın üretimdeki artış 2025 yılında kovan başı verimliliğin bir miktar yükseldiğine işaret etmektedir.

Bal üretimi il bazında incelendiğinde; 2025 yılında Türkiye’deki toplam bal üretiminde %17,2’lik pay ile Ordu birinci, %11,9’luk paya sahip Adana ikinci ve %7,0’lık pay ile Muğla ise üçüncü sırada yer almaktadır (Tablo 10).

Tablo 10. Türkiye illere göre bal üretimi (ton)

İller	2021	2022	2023	2024	2025
Ordu	11.377	19.098	19.007	13.001	16.750
Adana	12.336	12.646	12.280	11.582	11.592
Muğla	3.820	6.578	8.082	7.031	6.806
Sivas	5.744	6.079	6.383	4.003	4.214
Siirt	2.323	2.498	2.799	3.048	3.175
Aydın	3.254	3.143	3.412	2.998	2.884
İzmir	3.056	3.516	3.626	2.884	2.759
Şanlıurfa	2.107	2.199	2.370	2.420	2.286
Çanakkale	2.122	1.890	2.176	2.291	2.177
Bitlis	2.058	1.210	2.186	2.225	2.101
Diğer	48.146	59.440	52.567	44.009	42.509
Türkiye	96.344	118.297	114.886	95.492	97.253

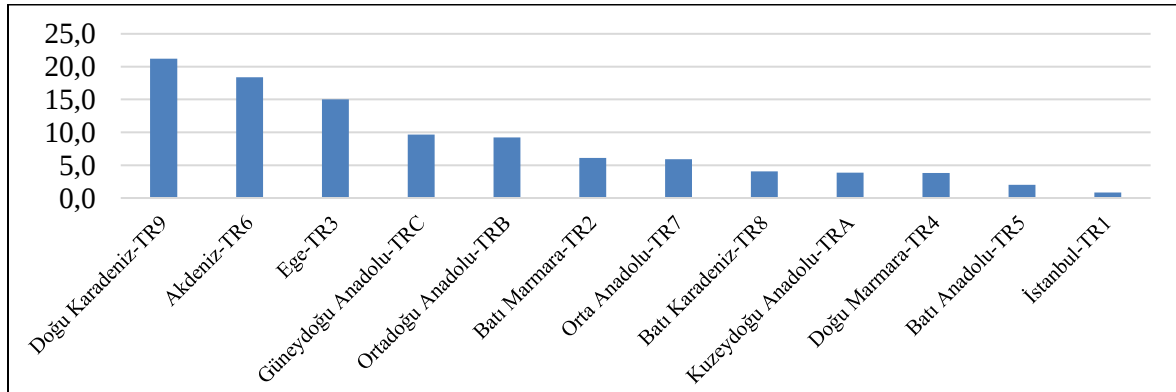
Kaynak: Ek tablo 9

2025 yılında bir önceki yıla göre üretim miktarı Ordu’da %28,8, Adana’da %0,1 oranında artarken, Muğla’da %3,2 oranında azalmıştır. 2025 yılında Doğu Karadeniz Bölgesi 21 bin ton üretim miktarı ile lider konumda yer almış olup, 2025 yılında Türkiye balının %21,2’lik kısmını tek başına üretmiştir. 18 bin ton üretim ile Akdeniz Bölgesi %18,4’lük pay ile ikinci sırada, 15 bin ton üretim ile Ege Bölgesi ise %15,0’lık pay ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye arıcılığında hacimden ziyade verimlilik dönemine geçildiğinin sinyalleri verilmektedir. Toplam üretim 100 bin ton barajının biraz altında kalsa da, Ordu gibi yüksek performanslı iller ulusal ortalamayı yukarı çekmektedir.

2025 yılı bal veriminde Doğu Karadeniz Bölgesi 17,4 kg/kovan verim ile lider konumda yer alırken 13,1 kg/kovan verim ile Akdeniz Bölgesi ikinci, konumdadır (Grafik 15).

Grafik 15. Bölgelere göre Türkiye bal üretimi (2025, %)

Kaynak: Ek tablo 12

3.3. Türkiye Balmumu Üretimi

2025 yılında Türkiye’de toplam 3 bin ton civarında balmumu üretimi gerçekleşmiştir. Türkiye toplam balmumu üretimi 2025 yılında bir önceki yıla göre %1,7 oranında

azalmıştır. Muğla 2025 yılı balmumu üretimindeki %10,3’lük payı ile birinci, %7,9’luk paya sahip olan Ordu ikinci, %7,7’lik üretimi ile Adana ise üçüncü sırada yer almıştır (Tablo 11).

Tablo 11. Türkiye illere göre balmumu üretimi (ton)

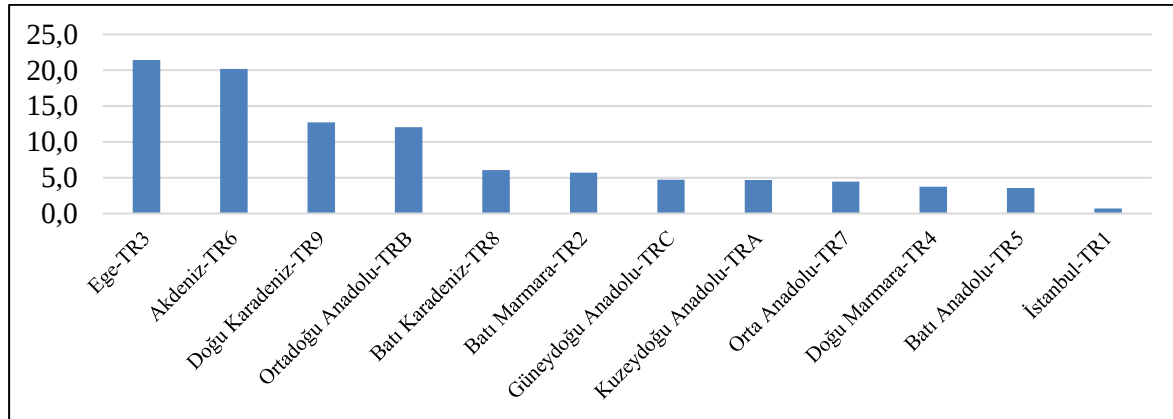
İller	2021	2022	2023	2024	2025
Muğla	386	371	386	356	337
Ordu	172	278	228	237	257
Adana	459	437	329	251	251
Mersin	52	285	211	186	162
İzmir	181	72	125	139	124
Aydın	92	92	109	131	122
Van	135	160	125	94	101
Çanakkale	86	89	94	96	98
Antalya	115	116	131	108	95
Sivas	370	385	404	82	86
Diğer	1.717	1.879	1.828	1.638	1.626
Türkiye	3.766	4.165	3.971	3.316	3.258

Kaynak: Ek tablo 9

2025 yılında balmumu üretimi bir önceki yıla göre Muğla’da %5,7, Adana’da %0,3 oranında azalırken, Ordu’da %8,7 oranında artış gerçekleşmiştir. Genel olarak, yüksek bal üretimine sahip illerde (Muğla, Adana,

Ordu) balmumu üretiminin de yüksek olduğu görülmektedir. Ancak bu ilişki her zaman doğrusal değildir ve illerin arıcılık yöntemleri, kovan yönetimi gibi faktörler bu durumu etkileyebilmektedir.

Grafik 16. Bölgelere göre Türkiye balmumu üretimi (2025, %)

Kaynak: Ek tablo 12

2025 yılı balmumu üretiminde 698 ton üretim miktarı ile Ege Bölgesi lider konumda yer almış olup balmumunun %21,7’lük kısmını üretmiştir. Akdeniz Bölgesi 758 ton üretimi ile ikinci sırada, 414 ton üretim ile Doğu Karadeniz Bölgesi ise üçüncü sırada yer almıştır (Grafik 16).

2024 yılındaki düşüşe rağmen, uzun dönem trend incelendiğinde balmumu üretiminde bazı bölgelerde istikrarlı bir artış olduğu görülmektedir. Bölgeler arasındaki farklılıklar, yerel arıcılık uygulamaları, iklim koşulları ve bitki örtüsü gibi faktörlerin etkisini yansıtmaktadır.

3.4. Türkiye Arıcılık İşletmeleri

Türkiye’deki arıcılık işletmeleri, geleneksel aile tipi işletmecilikten modern ve profesyonel üretim tesislerine kadar geniş bir yelpazede çeşitlilik göstermektedir. İşletmelerin büyük bir çoğunluğu, mevsimsel çiçeklenme dönemlerini takip ederek kovanlarını farklı rakım ve bitki örtülerine taşımakta; bu sayede hem üretim sezonunu uzatmakta hem de polinasyon hizmetiyle bitkisel üretime dolaylı yoldan devasa bir katkı sunmaktadır. İşletmelerin kurumsallaşması, kayıt sistemlerinin (AKS -

Arıcılık Kayıt Sistemi) etkin kullanımı ve "Hassas Arıcılık" uygulamalarının yaygınlaşması, sektörün küresel rekabet gücünü belirleyecek temel faktörlerdir.

Türkiye’nin toplam arıcılık işletme sayısı 2025 yılında bir önceki yıla göre %1,4 oranında azalarak 96,7 bine gerilemiştir. 4,2 bin işletmeye sahip Muğla; Türkiye toplam işletme sayısında %4,4 pay ile birinci sırada yer alırken, 3,4 bin kovan ile %3,5 paya sahip Antalya ikinci sırada ve 3,1 bin işletme ile %3,2 paya sahip Ordu ise üçüncü sırada yer almaktadır (Tablo 12).

Tablo 12. Türkiye illere göre arıcılık işletmeleri (adet)

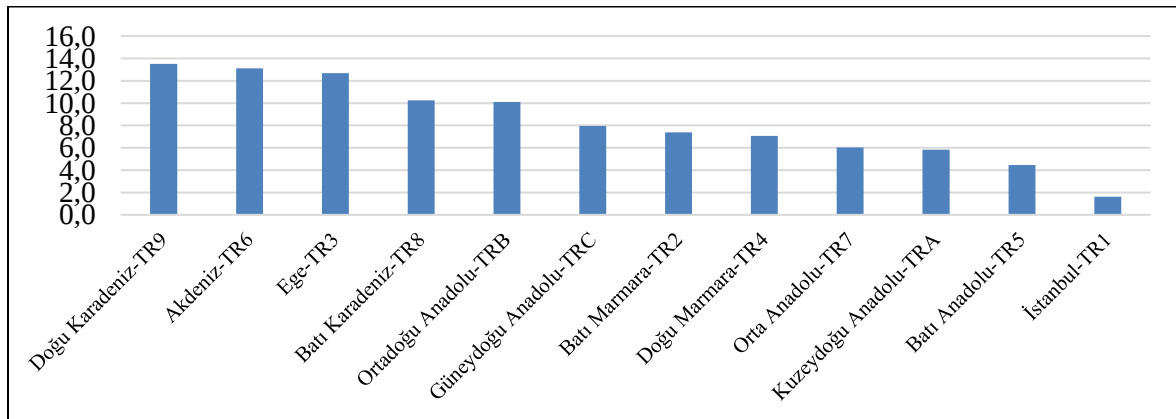
İller	2021	2022	2023	2024	2025
Muğla	5.062	4.894	4.702	4.308	4.211
Antalya	2.944	3.236	3.517	3.497	3.391
Ordu	3.014	3.079	2.938	3.114	3.124
Rize	3.021	2.958	2.667	2.707	2.654
Trabzon	2.457	2.643	2.609	2.629	2.630
İzmir	2.688	2.967	3.049	2.593	2.611
Sivas	3.272	3.552	3.730	2.358	2.564
Mersin	2.355	2.720	2.776	2.596	2.510
Balıkesir	1.757	2.014	2.168	2.229	2.204
Adana	2.419	2.556	2.468	2.297	2.203
Diğer	60.372	64.767	69.775	69.656	68.544
Türkiye	89.361	95.386	100.399	97.984	96.646

Kaynak: Ek tablo 9

2025 yılı işletme sayısında Doğu Karadeniz bölgesi 13 bin işletme ile lider konumda bulunarak Türkiye işletme sayısının %13,5’lik kısmını tek başına barındırmaktadır (Grafik 17). Akdeniz

Bölgesi 12,7 bin işletme ile Türkiye’de %13,1’lik paya sahip olup ikinci sırada yer alırken, 12,2 bin işletme ile Ege Bölgesi %12,7’lik pay ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Grafik 17. Bölgelere göre Türkiye arı işletmeleri (2025, %)

Kaynak: Ek tablo 12

3.5. Türkiye Bal İthalat ve İhracatı

Türkiye’de bal dış ticareti süzme ve petek bal olarak iki şekilde yapılmaktadır. 2025 yılında bal ihracatının %75,6’lık bir bölümü süzme bal şeklinde gerçekleşmiştir. 2025 yılında bal ihracatı bir önceki yıla göre %0,4 oranında artarak 8 bin 695 ton olmuştur.

Üretilen balın büyük bir bölümü yurt içinde tüketildiğinden 2025 yılında toplam bal üretiminin %8,9 gibi düşük bir oranı ihraç edilmiştir. Son beş yıllık ithalat miktarları incelendiğinde, en yüksek ithalat miktarının 2025 yılında 97 ton olarak gerçekleştiği ve Türkiye’nin kayda değer bir bal ithalatının bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 13. Türkiye bal ithalat ve ihracatı

İhracat (kg)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Tabii bal; petek	2.292.767	1.813.710	1.600.808	2.108.280	2.125.799
Tabii bal; süzme	7.752.739	15.433.808	7.785.668	6.548.319	6.569.144
Toplam	10.045.506	17.247.518	9.386.476	8.656.599	8.694.943
İthalat (kg)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Tabii bal; petek	1.555	27.843	16.467	19.153	1
Tabii bal; süzme	35.557	41.774	14.731	17.214	96.983
Toplam	63.400	58.241	14.731	36.367	96.984

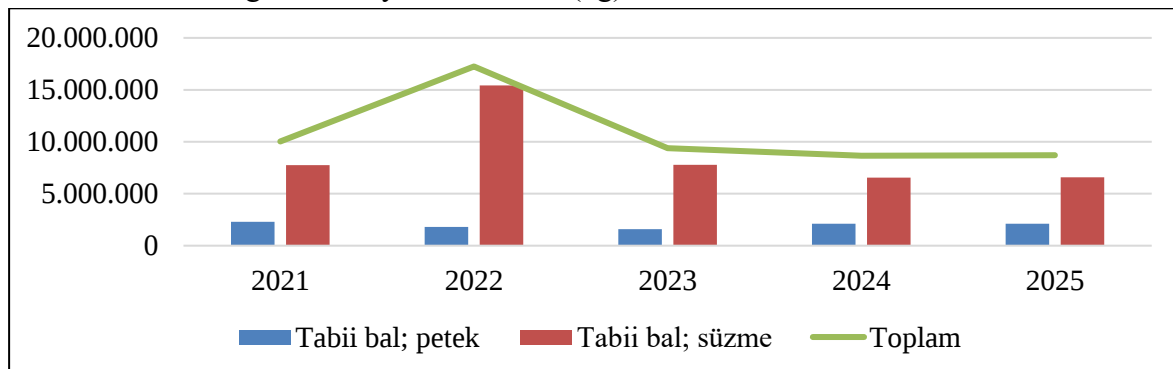
Hata! Yer işareti tanımlanmamış. Kaynak: TÜİK, 2026, GTIP: 40900000011, 40900000012

Veriler Türkiye’nin bal ticaretinde net ihracatçı pozisyonunu güçlü bir şekilde koruduğunu göstermektedir. 2022 yılındaki ihracat artışı sonrası, 2024-25 yıllarında sektörün yıllık yaklaşık 8,7 bin ton bandında bir ihracat hacmine oturduğu gözlemlenmektedir. Türkiye, önemli bir bal üreticisi olmasına karşın, ihracat potansiyelini tam anlamıyla değerlendirememektedir. Yüksek iç talep, ihracata ayrılacak miktarı kısıtlamakta ve Türkiye’nin küresel bal pazarındaki yerini sınırlamaktadır.

Türkiye’nin bal ihracatı kıtasal bazda değerlendirildiğinde ihracatın büyük bir kısmı Avrupa ve Kuzey Amerika kıtalarına yapılmaktadır. ABD ve Almanya önemli pazarlar olarak öne çıkmaktadır.

Yıllar içinde ihracat hacminde görülen dalgalanmaların ise üretim koşulları ve pazar dinamiklerinden kaynakladığından bahsedilebilir. İhracattaki bu dalgalanma, Türkiye’nin bal ticaretinin "tekil pazar bağımlılığı" riskine açık olduğunu göstermektedir.

Grafik 18. Yıllara göre Türkiye bal ihracatı (kg)

Kaynak: TÜİK, 2026

Ülkelere göre 2025 yılı bal ihracatına bakıldığında, Türkiye süzme bal ihracatının en fazla yapıldığı ülke 2.844 ton ile ABD'dir. Birleşik Krallık ve Bulgaristan ise ihracatın fazla yapıldığı diğer ülkeler

arasındadır. 2025 yılı petek bal ihracatında ise en fazla ihracat Almanya'ya ve ABD'ye yapılmıştır. 2025 yılı bal ithalatında Birleşik Krallık, İtalya ve Çin ilk sıralarda yer almışlardır (Ek Tablo 15).

Tablo 14. Türkiye'de 2025 yılı ülkelere göre bal ihracatı (kg)

Ürün	Ülkeler	İhracat	Ürün	Ülkeler	İhracat
Tabii bal; petek	Almanya	595.721	Tabii süzme	ABD	2.844.029
	ABD	495.984		Birleşik Krallık	1.148.628
	Kanada	302.436		Bulgaristan	501.833
	BAE	116.470		İspanya	488.561
	Suudi Arabistan	115.963		Almanya	330.231
	İspanya	105.419		Ürdün	272.497
	Bulgaristan	70.658		Bosna-Hersek	161.875
	Slovenya	57.211		İtalya	107.526
	Belçika	48.925		Kosova	73.282
	Diğer	217.012		Diğer	640.682
Toplam		2.125.799	Toplam		6.569.144

Kaynak: Ek tablo 13 ve 14

3.6. Türkiye Bal Fiyatları

TÜİK verilerine göre 2025 yılı aralık ayında 371,27 TL/kg olan bal üretici fiyatı bir önceki aya göre, %2,1, bir önceki yılın aynı ayına göre %31,1 oranında artmıştır.

Bal tüketici fiyatı ise 2022 yılı Nisan ayına kadar açıklanmıştır. Nisan ayında 65,1 TL/kg olarak gerçekleşen tüketici fiyatı bir önceki yılın aynı ayına göre ise %34,3 oranında artmıştır (Tablo 14).

Tablo 14. Türkiye bal fiyatları (TL/kg)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Üretici	32,22	37,53	42,01	50,57	90,17	162,07	237,8	325,6
Tüketici	39,04	36,76	41,58	52,53	62,50 ¹	-	-	-

Kaynak: Ek tablo 10 ve 11/, ¹ilk dört aylık ortalama

4. SEKTÖRE YÖNELİK ÖNERİLER

Anadolu'nun kadim arıcılık kültürü günümüzde modern teknolojinin imkânlarıyla harmanlanarak yeni bir aşamaya geçmiş ve gelişimini büyük oranda tamamlamıştır.

Kovan tiplerinin iyileştirilmesi, arı hastalıkları ve zararlılarıyla mücadele yöntemlerinin geliştirilmesi, bal sağımı ve işleme teknolojilerindeki ilerlemeler, sektörün verimliliğini ve rekabet gücünü artırmaya yönelik önemli adımlar olmuştur. Devlet teşvikleri ve eğitimlerle desteklenen

Türkiye arıcılık sektörü dünya sahnesinde çok daha güçlü bir konumda bulunmaktadır.

Türkiye'de arıcılık; kırsal kalkınmanın merkezinde yer alan, yerel ekonomileri canlandıran ve ekosistemin sürdürülebilirliğini sağlayan stratejik bir faaliyet olarak ön plana çıkmaktadır. Anadolu'nun endemik flora çeşitliliği, yüksek katma değerli bir ekonomik döngü yaratmaktadır. Özellikle coğrafi kısıtları olan bölgelerde sosyo-ekonomik refahın anahtarlarından biri haline gelen bu faaliyet, doğa ile üretimin simbiyotik ilişkisini temsil eden en güçlü sektörel modellerden biridir.

Türkiye'nin arıcılık potansiyelini belirleyen en önemli faktörlerden biri sahip olduğu benzersiz biyoçeşitliliğidir. Farklı iklim kuşaklarının kesişim noktasında yer alması ve zengin bitki örtüsü, arıların yıl boyunca farklı nektar ve polen kaynaklarına erişimini sağlamaktadır. Bu durum, hem bal üretiminin miktarını artırmakta hem de farklı aroma ve yüksek kalitede balların üretilmesine olanak tanımaktadır. Çiçek balları, çam balı, kestane balı gibi yöresel ve özgün bal çeşitleri, Türkiye arıcılığının önemli bir zenginliğidir.

Buna rağmen, Türkiye arıcılığı da küresel ve yerel ölçekte çeşitli zorluklarla karşı karşıyadır. İklim değişikliğinin neden olduğu kuraklık ve düzensiz yağışlar, arıların beslenme kaynaklarını olumsuz etkileyebilmekte ve bal üretiminde dalgalanmalara yol açabilmektedir. Tarımda yaygın ve bilinçsiz pestisit kullanımı, arı kolonilerinde ciddi kayıplara neden olabilmekte ve biyoçeşitliliği tehdit etmektedir. Ayrıca, piyasada sahte ve taşışlı balın bulunması, hem tüketici sağlığını riske atmakta hem de dürüst üreticilerin itibarını zedelemektedir.

Dünya genelinde arıcılık sektörü, sayısal bir büyümeden ziyade niteliksel bir dönüşüme ihtiyaç duymaktadır. Kovan sayısını artırmaya yönelik teşviklerin yanında ekosistemi koruyan, arı sağlığını önceleyen ve birim kovan verimini arttırmaya yönelik önlemler daha da güçlendirilmelidir.

Türkiye’de arıcılık sektörünün sürdürülebilir bir yapıya kavuşması ve küresel rekabet gücünü koruması için, yüksek kovan sayısı-düşük verim paradoksunu çözecek stratejik adımlara daha da yoğunlaşılması gerekmektedir. Türkiye arıcılıkta dünyanın en büyük kovan varlıklarından birine sahip olma avantajını,

dünyanın en verimli ve kaliteli üretimini yapma hedefiyle birleştirmelidir. Nicelikten niteliğe geçiş, sektörün geleceği için bir gerekliliktir.

Türkiye’nin zengin arı genetiği (Kafkas, Anadolu, Muğla, Karniyol ekotipleri vb.) korunmalı ve bölgelere özgü ıslah projeleriyle hastalıklara dayanıklı, yüksek verimli ana arıların kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.

Belirli bölgelere aşırı kovan yığılması, hem verimi düşürmekte hem de hastalık riskini artırmaktadır. Havza bazlı kapasite planlaması ile gezginci arıcıların konaklama noktalarının dijital sistemlerle yönetilmesi, izlenmesi verim ve kaliteyi önceleyen bir süreçte ön plana çıkmaktadır.

Bal ormanlarının sayısı artırılmalı, erozyon kontrolü veya ağaçlandırma çalışmalarında "ballı bitkiler" (akasya, ıhlamur, kestane vb.) tercih edilmelidir.

Arıcılık sektörünün gelişiminde; organik üretim modellerinin tabana yayılması, arı sağlığını tehdit eden etmenlerle kararlı mücadele, çevre dostu zirai metodların desteklenmesi ve sahte bal problemine karşı tüketici bilincinin artırılması öncelikli hedefler olmalıdır. Sektörün geleceğini şekillendirecek en büyük fırsatlar ise arı ürünlerinde çeşitliliğe gidilmesi, yüksek katma değerli yan ürünlerin ekonomiye kazandırılması ve arı turizmi gibi yenilikçi gelir modellerinin hayata geçirilmesidir.

İnsan kaynaklı müdahaleler nedeniyle günümüzde arılar, kelebekler, sinek kuşları ve yarasalar gibi tozlayıcı canlılar her zamankinden daha büyük bir risk altındadır. Oysa bu canlıların gerçekleştirdiği tozlaşma süreci, doğadaki yaşam döngüsünün en temel mekanizmalarından biridir. Dünyadaki yabani çiçekli bitki türlerinin

neredeyse %90'ı, üremek ve neslini devam ettirmek için bu canlıların desteğine ihtiyaç duymaktadır.

Bu kritik iş birliği sadece gıda arzını güvence altına almakla kalmaz; aynı zamanda doğal yaşamın zenginliğini ve biyolojik çeşitliliği ayakta tutan en önemli unsurdur. Dolayısıyla bu canlıları korumak, doğrudan gezegenimizin ve insanlığın geleceğini korumak anlamına gelmektedir.

Arılar, pestisit, böcek ilacı ve herbisitlerin yaygın kullanımı sonucu bu etkenlere maruz kalmakta ayrıca birçok faktörün etkisi ile gelişen ve sebepleri tam olarak henüz ortaya konulamamış olan koloni çöküş bozukluğu meydana gelmekte ve parazitlerin de zayıflattığı koloniler yok olmaktadır. Son yıllarda Kanada ve Avusturya'da yaşanan toplu arı ölümleri tehlikeli bir boyut almaktadır. Bu bağlamda toplu arı ölümlerinin Türkiye'de yaşanma ihtimaline karşın alınan tedbirler etkin bir şekilde yürütülmelidir.

Türkiye'nin 2025 yılı itibarıyla 8,7 milyon kg seviyesinde seyreden toplam ihracatıyla küresel bal ticaretinde hala önemli bir oyuncudur. Ancak Türkiye'nin özellikle Avrupa ve Amerika pazarlarındaki gıda regülasyonları ve rekabet koşulları nedeniyle ihracat hacmini korumak için pazar odaklı yeni stratejiler geliştirmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, Türkiye arıcılık sektörü, 1993 yılından 2025 yılına uzanan süreçte büyük bir gelişim göstererek hem üretim kapasitesini hem de teknolojik altyapısını dünya standartlarına taşımıştır. 1993 yılında 3,6 milyon olan kovan varlığının bugün 9 milyon seviyelerine ulaşması ve bal üretiminin 59 bin tondan 118 bin tonlara kadar yükselmesi, sektörün iki katından fazla büyüdüğünü kanıtlamaktadır. Bu

başarının arkasında geleneksel yöntemlerin yerini hızla modern tekniklere bırakması, fenni kovan kullanımının %97'nin üzerine çıkması ve devlet tarafından sağlanan kapsamlı teşvik sistemleri yer almaktadır. Türkiye, bugün yaklaşık 100 bin işletme ve 9 milyonu aşkın modern kovanyla küresel arıcılık anlamında stratejik bir güç merkezi konumundadır.

Sektörün ulaştığı bu büyük potansiyeli daha da yukarıya taşımak ve küresel rekabette karlılığı artırmak için sadece bal ve balmumu odaklı üretim modelinden; polen, propolis, arı sütü ve arı zehri gibi ekonomik değeri ve tıbbi önemi yüksek apiterapi ürünlerine geçiş yapılması sektöre yeni bir soluk getirecektir.

Türkiye arıcılığı; Anadolu'nun binlerce yıllık kültürel birikimiyle eşsiz biyoçeşitliliğinin birleştiği, hem ekolojik dengenin korunması hem de ekonomik kalkınma için kritik öneme sahip stratejik bir sektördür. Türkiye'nin sahip olduğu devasa potansiyeli gerçeğe dönüştürmek ve karşılaşılan küresel zorlukları aşmak için arıcılığı sadece bir üretim faaliyeti değil, multidisipliner bir ekosistem olarak ele alması gerekmektedir.

Ayrıca Türkiye, sahip olduğu güçlü modern altyapıyı bilimsel verimlilik ve katma değerli ürün çeşitliliği ile birleştirdiğinde, arıcılığı kırsal kalkınmanın ve ihracatın en güçlü kalemlerinden biri haline getirme yolunda ilerlemeye devam edecektir.

EK TABLOLAR

Ek Tablo 1. Dünya kovan sayısı (bin adet)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Hindistan	12.242	12.425	12.502	12.576	12.649
Çin	9.397	9.471	9.484	9.517	9.543
Türkiye	8.179	8.733	8.985	9.225	8.962
İran	7.050	7.276	7.263	7.181	7.260
Etiyopya	6.986	6.635	5.982	6.268	6.710
Birleşik Tanzania Cumhuriyeti	3.012	3.068	3.076	3.096	3.116
Arjantin	2.929	2.990	2.978	2.982	2.986
Rusya Federasyonu	2.982	2.890	2.790	2.743	2.671
ABD	2.706	2.697	2.667	2.532	2.597
Meksika	2.148	2.226	2.315	2.201	2.139
Kore Cumhuriyeti	2.033	2.031	2.056	2.095	2.131
Kenya	1.426	1.426	1.584	1.677	1.866
Orta Afrika Cumhuriyeti	1.633	1.645	1.653	1.662	1.670
Angola	1.183	1.189	1.193	1.198	1.203
Sırbistan	980	976	977	1.103	1.172
Brezilya	1.021	1.034	1.032	1.035	1.039
Almanya	951	982	996	1.000	1.013
Kanada	724	733	735	741	746
Özbekistan	604	644	692	711	742
Mısır	788	838	729	731	715
Uruguay	566	599	617	646	645
Tunus	650	638	630	630	630
Arnavutluk	358	394	479	519	587
Azerbaycan	597	625	656	597	583
Yeni Zelanda	869	812	726	600	534
Suriye Arap Cumhuriyeti	500	532	536	560	533
Çekya	642	661	654	606	510
Avustralya	552	558	548	514	500
Cezayir	433	444	439	443	441
Bosna Hersek	447	263	299	313	432
Şili	418	414	410	408	405
Fas	378	386	389	391	394
Pakistan	396	388	387	386	385
Burundi	274	362	362	362	352
Lübnan	308	321	332	315	325
Kuzey Makedonya	310	313	291	306	317
Senegal	318	314	313	312	311
Kamerun	311	310	309	309	308
Diğer	21.565	22.093	22.250	22.278	22.591
Dünya	98.868	100.338	100.318	100.767	101.713

Kaynak: FAO, 2026 (01/04/2026)

Ek Tablo 2. Dünya bal üretimi (ton)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Çin	466.487	485.960	471.232	474.698	456.024
Hindistan	69.438	74.000	90.000	105.000	146.000
Türkiye	104.077	96.344	118.297	114.886	95.492
Etiyopya	129.301	88.154	52.034	71.613	85.960
İran	73.946	74.624	76.267	78.012	80.249
Arjantin	72.609	73.151	71.762	69.701	69.298
Brezilya	52.493	55.679	62.494	64.164	67.314
Rusya Federasyonu	66.368	64.533	67.014	64.511	65.455
ABD	66.948	57.490	56.849	63.263	60.960
Meksika	54.165	62.079	64.320	58.033	57.430
Ukrayna	68.028	68.558	63.079	57.919	53.490
Kanada	37.723	39.976	33.753	43.385	35.460
İspanya	30.513	34.065	27.400	27.423	33.181
Birleşik Tanzania Cumhuriyeti	31.260	31.760	31.907	32.164	31.902
Almanya	29.200	19.600	34.100	33.800	31.800
Kore Cumhuriyeti	28.595	28.405	29.471	30.340	31.216
Vietnam	21.500	21.687	23.773	24.571	25.463
Angola	23.461	23.433	23.409	23.417	23.424
İtalya	18.604	12.450	25.155	22.028	21.857
Uganda	15.600	19.200	20.250	20.875	21.635
Fransa	23.737	14.960	20.019	24.021	20.034
Kenya	17.801	17.265	19.777	17.151	19.462
Yeni Zelanda	27.000	20.500	22.000	12.000	17.500
Orta Afrika Cumhuriyeti	16.284	16.682	16.749	16.849	16.950
Özbekistan	13.358	14.067	14.700	15.835	16.632
Sırbistan	6.838	7.438	14.228	11.346	14.664
Şili	12.087	12.200	12.053	12.139	12.225
Tayland	11.157	11.141	11.154	11.441	11.681
Uruguay	13.811	13.274	9.024	10.464	11.608
Avustralya	12.311	11.937	11.698	11.358	10.981
Birleşik Krallık	9.172	9.417	9.635	9.871	10.089
Fas	8.000	7.300	7.500	8.000	8.000
Çekya	4.997	6.086	7.771	5.942	7.418
Küba	7.800	10.500	9.200	6.700	7.369
Kolombiya	3.851	4.650	7.000	6.599	6.328
Arnavutluk	4.599	4.835	5.391	5.633	5.940
Litvanya	6.033	7.894	6.017	5.666	5.884
Cezayir	5.377	5.165	5.755	6.055	5.876
Diğer	260.000	264.242	290.897	282.557	285.267
Dünya	1.924.529	1.890.700	1.943.136	1.959.431	1.987.520

Kaynak: FAO, 2026 (01/04/2026)

Ek Tablo 3. Dünya balmumu üretimi (ton)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Hindistan	24.006	24.251	24.338	24.430	24.521
Etiyopya	5.712	5.653	5.741	5.819	5.934
Arjantin	5.124	5.205	5.207	5.243	5.212
Kore Cumhuriyeti	3.853	3.798	3.921	3.991	4.067
Kenya	1.717	5.783	2.825	3.212	4.041
Türkiye	3.765	3.766	4.099	3.971	3.316
Angola	2.318	2.322	2.320	2.321	2.321
Tanzanya	1.883	1.895	1.899	1.904	1.908
Brezilya	1.773	1.787	1.783	1.790	1.796
ABD	1.584	1.586	1.589	1.588	1.586
Uruguay	1.203	1.181	1.201	1.218	1.234
Dominik	1.113	1.123	1.125	1.132	1.140
Meksika	1.293	1.525	1.533	1.360	1.120
Orta Afrika Cumhuriyeti	793	806	805	808	810
Şili	620	625	626	627	629
Uganda	920	180	600	610	614
Pakistan	461	467	465	464	463
Madagaskar	418	419	420	422	423
Senegal	351	349	357	366	375
Kamerun	306	307	308	309	310
Yeni Zelanda	292	297	298	295	299
Avustralya	258	257	256	257	254
Jamaika	253	254	254	254	254
El Salvador	217	217	217	217	217
Burundi	179	179	178	178	177
Paraguay	170	173	174	172	174
Suriye Arap Cumhuriyeti	150	147	149	153	156
Sierra Leone	151	154	152	154	156
Mısır	129	109	114	119	118
Gine-Bissau	100	100	100	100	100
Ekvador	92	94	94	94	94
Mozambik	90	91	91	90	91
Kosta Rika	83	85	85	85	85
Haiti	71	71	71	72	72
Venezuela	73	72	72	72	72
Guatemala	71	71	71	71	71
Tunus	66	67	67	67	68
Mali	60	59	59	60	59
Diğer	193	193	195	198	198
Dünya	61.912	65.724	63.861	64.293	64.538

Kaynak: FAO, 2026 (01/04/2026)

Ek Tablo 4. Dünya bal ithalatı (ton)

Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2025
ABD	220.538	205.156	199.296	254.926	245.979
Almanya	78.701	75.590	64.924	73.269	67.669
Birleşik Krallık	45.852	51.912	50.917	60.302	58.975
Japonya	47.132	47.381	41.924	45.416	51.644
Belçika	31.745	39.756	37.231	37.606	49.675
İspanya	31.627	-	31.005	35.357	35.097
Fransa	29.348	35.538	31.309	33.743	32.248
Polonya	37.594	31.843	27.202	26.651	27.827
İtalya	23.586	24.770	24.361	25.155	26.244
Hollanda	17.396	17.105	15.076	22.846	20.413
Portekiz	9.463	13.595	10.484	12.851	11.621
Kanada	8.200	10.566	7.431	10.452	11.235
Yunanistan	7.822	9.693	8.612	9.962	11.104
Avustralya	7.921	7.920	8.821	9.015	9.182
İrlanda	4.627	6.788	8.498	9.185	8.803
İsviçre	8.235	8.613	8.213	7.997	8.588
Güney Afrika	6.634	2.637	4.815	5.036	7.232
Çekya	5.987	5.817	4.110	6.320	6.808
Romanya	5.777	5.319	5.009	4.960	6.786
Avusturya	6.761	6.605	6.391	7.133	6.070
İsveç	4.346	4.824	5.001	4.327	5.192
Danimarka	6.115	3.679	4.226	4.329	4.679
Bulgaristan	4.377	5.027	3.226	4.030	4.556
Malezya	4.166	4.335	3.424	3.828	4.263
Taipei, Çin	3.936	5.131	4.338	4.818	3.954
Çin	4.809	3.736	3.747	3.192	3.627
Endonezya	7.235	4.628	2.425	3.559	3.441
Singapur	3.105	3.178	2.727	3.069	3.256
Hırvatistan	2.389	3.033	2.775	2.819	2.932
Litvanya	2.438	-	1.861	1.431	2.775
Kore Cumhuriyeti	1.294	1.335	1.424	2.138	2.562
Hong Kong, Çin	2.909	3.373	3.191	2.676	2.371
Finlandiya	2.052	2.032	1.932	2.111	2.125
Slovakya	-	2.785	1.780	4.112	2.090
Norveç	1.569	1.371	1.496	1.712	1.855
Tayland	2.670	2.844	3.509	3.085	1.769
Macaristan	3.339	2.566	1.689	-	1.697
Diğer	75.391	82.213	70.250	76.364	8.629
Dünya	767.086	742.694	714.650	825.782	764.973

Kaynak: TRADE MAP, 2026 (12/04/2026), GTIP: 040900

2022 ve 2025 dünya toplamı; verisi açıklanan ülkelerin toplamı

Ek Tablo 5. Dünya bal ihracatı (ton)

Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2025
Çin	145.886	156.002	152.636	169.573	175.521
Hindistan	70.514	86.183	98.273	94.779	120.072
Arjantin	63.934	67.380	68.880	78.120	90.614
Belçika	25.740	32.021	27.158	27.310	41.682
Brezilya	47.190	36.886	28.555	37.931	34.468
İspanya	28.442	27.869	27.352	26.742	30.743
Almanya	29.758	21.044	18.703	19.995	19.596
Macaristan	18.329	16.341	16.305	21.546	16.089
Yeni Zelanda	13.823	11.795	11.208	12.274	14.956
Tayland	10.315	10.967	10.910	11.780	12.214
Portekiz	9.635	10.999	8.912	13.389	12.178
Romanya	12.679	12.183	10.594	12.163	11.691
Polonya	19.277	15.047	13.984	12.252	11.159
Kanada	7.531	11.154	7.391	11.183	9.827
Bulgaristan	12.137	12.738	10.991	11.054	9.539
Türkiye	9.994	17.248	9.386	8.657	8.695
Hollanda	5.026	4.511	3.380	5.356	8.598
Şili	3.299	4.234	3.201	5.792	8.252
ABD	8.652	10.018	8.884	8.668	7.987
Yunanistan	6.362	6.741	5.694	6.274	6.953
Avustralya	5.051	5.318	4.866	5.225	5.949
İtalya	8.538	5.750	5.730	5.599	5.496
Fransa	4.835	5.257	4.493	3.982	3.891
Litvanya	3.303	2.259	2.115	3.200	3.727
Danimarka	3.270	2.841	-	2.992	2.921
Birleşik Krallık	2.819	2.780	2.268	2.324	1.988
Çekya	1.140	973	1.299	2.180	1.553
Slovakya	3.629	2.988	1.697	3.064	1.507
Avusturya	1.603	1.438	1.426	1.879	1.441
Sırbistan	2.180	1.715	1.510	1.853	1.417
Singapur	896	901	1.007	1.197	1.232
İrlanda	391	359	518	707	1.100
Endonezya	491	485	415	743	921
Kamboçya	6	1.005	1.886	2.433	755
Hırvatistan	570	681	739	674	740
Diğer	162.715	145.135	130.712	175.332	4.711
Dünya	749.960	751.246	703.078	808.222	690.183

Kaynak: TRADE MAP, 2026 (12/04/2026), GTIP: 040900

2025 dünya toplamı; verisi açıklanan ülkelerin toplamı

Ek Tablo 6. Dünya balmumu ithalatı (ton)

Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2025
ABD	3.896	4.261	3.285	3.925	3.663
Almanya	4.960	6.877	5.027	3.638	3.450
Hindistan	2.607	2.466	2.256	1.699	2.118
Fransa	5.953	7.286	5.641	1.175	976
İtalya	916	679	535	678	814
İspanya	724	899	629	648	655
Yunanistan	484	517	597	502	612
Japonya	579	700	615	636	591
Polonya	766	708	602	499	525
Avustralya	386	452	467	331	500
Belçika	154	127	140	285	475
Türkiye	93	93	411	509	427
Birleşik Krallık	732	497	372	468	424
Kore Cumhuriyeti	377	322	254	271	271
Kanada	273	324	237	244	262
Danimarka	28	115	39	59	229
Hollanda	103	64	88	163	217
Sırbistan	247	532	109	361	190
Bulgaristan	21	84	145	158	186
Çekya	188	127	112	237	173
Tayland	189	143	159	143	146
Çin	288	112	168	167	145
Güney Afrika	90	92	41	51	115
Avusturya	87	156	102	77	112
Gürcistan	13	26	32	51	88
Singapur	40	58	40	55	79
Romanya	71	116	36	60	79
İsviçre	130	125	78	91	78
Slovakya	56	54	37	57	54
Kolombiya	22	32	23	22	54
Hırvatistan	16	22	32	28	52
Kıbrıs	48	52	39	27	43
Endonezya	7	20	16	23	42
Norveç	52	48	25	30	41
Hong Kong, Çin	66	15	20	23	35
Şili	8	5	10	15	34
Malezya	50	35	36	29	32
Portekiz	213	71	29	34	30
Diğer	4.164	3.543	7.318	5.084	192
Dünya	29.097	31.855	29.802	22.553	18.209

Kaynak: TRADE MAP, 2026 (12/04/2026), GTIP: 152190

2023 ve 2025 dünya toplamı; verisi açıklanan ülkelerin toplamı

Ek Tablo 7. Dünya balmumu ihracatı (ton)

Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2025
Çin	9.519	9.654	7.798	9.638	7.694
ABD	1.593	2.075	1.482	2.026	1.889
Almanya	2.013	2.063	1.564	1.586	1.660
Arjantin	248	61	105	187	601
Fransa	425	506	457	481	462
Hindistan	348	369	276	320	306
İtalya	571	296	221	268	304
Hollanda	214	117	51	114	239
Kanada	245	210	252	347	214
Belçika	123	104	136	158	201
Avustralya	151	193	218	265	198
Yeni Zelanda	54	52	257	314	184
İspanya	275	407	194	175	181
Türkiye	19	99	145	54	169
Güney Afrika	38	25	10	32	147
Tayland	138	145	93	111	116
Danimarka	284	334	308	388	84
Japonya	67	86	69	92	76
Çekya	100	166	116	55	63
Yunanistan	223	245	86	117	60
Birleşik Krallık	97	108	52	53	45
Brezilya	93	30	56	36	38
Taipei, Çin	52	63	51	23	26
Polonya	26	51	6	13	24
Şili	0	0	0	0	20
Macaristan	7	4	15	-	15
Bulgaristan	93	28	61	13	14
Litvanya	2	8	4	12	10
Romanya	5	0	0	6	8
Kore, Cumhuriyeti	21	12	9	15	7
Hırvatistan	2	1	1	16	7
Avusturya	5	6	7	11	5
Hong Kong, Çin	12	3	10	2	4
Malezya	0	3	10	1	4
Endonezya	0	0	2	2	2
Sırbistan	9	1	6	1	2
Slovakya	0	0	0	0	2
Slovenya	3	2	8	2	2
Diğer	4.285	4.309	4.114	3.473	7
Dünya	21.360	21.836	18.250	20.407	15.090

Kaynak: TRADE MAP, 2026 (12/04/2026), GTIP: 152190

2025 dünya toplamı; verisi açıklanan ülkelerin toplamı

Ek Tablo 8. Türkiye’de yıllara göre arıcılık durumu

Yıl	Arıcılık Yapan Köy Sayısı (Adet)	Arıcılık Yapan İşletme Sayısı (Adet)	Yeni Kovan Sayısı (Adet)	Eski Kovan Sayısı (Adet)	Toplam Kovan Sayısı (Adet)	Bal Üretimi (Ton)	Balmumu Üretimi (Ton)	Verim* (kg)
1993	21 975	-	3 450 755	234 692	3 685 447	59 207	3 110	16,1
1994	22 050	-	3 567 352	219 236	3 786 588	54 908	3 353	14,5
1995	21 987	-	3 701 444	214 594	3 916 038	68 620	3 735	17,5
1996	22 329	-	3 747 578	217 140	3 964 718	62 950	3 235	15,9
1997	22 145	-	3 798 200	204 102	4 002 302	63 319	3 751	15,8
1998	22 302	-	4 005 369	193 982	4 199 351	67 490	3 324	16,1
1999	22 447	-	4 135 781	185 915	4 321 696	67 259	4 073	15,6
2000	22 571	-	4 067 514	199 609	4 267 123	61 091	4 527	14,3
2001	22 606	-	3 931 301	184 052	4 115 353	60 190	3 174	14,6
2002	22 423	-	3 980 660	180 232	4 160 892	74 554	3 448	17,9
2003	22 110	-	4 098 315	190 538	4 288 853	69 540	3 130	16,2
2004	22 133	-	4 237 065	162 660	4 399 725	73 929	3 471	16,8
2005	22 550	-	4 432 954	157 059	4 590 013	82 336	4 178	17,9
2006	22 305	-	4 704 733	146 950	4 851 683	83 842	3 484	17,3
2007	21 560	-	4 690 278	135 318	4 825 596	73 935	3 837	15,3
2008	21 093	-	4 750 998	137 963	4 888 961	81 364	4 539	16,6
2009	21 469	-	5 210 481	128 743	5 339 224	82 003	4 385	15,4
2010	20 845	-	5 465 669	137 000	5 602 669	81 115	4 148	14,5
2011	21 131	-	5 862 312	149 020	6 011 332	94 245	4 235	15,7
2012	21 307	-	6 191 232	156 777	6 348 009	89 162	4 222	14,0
2013	-	79 934	6 458 083	183 265	6 641 348	94 694	4 241	14,3
2014	-	81 108	6 888 907	193 825	7 082 732	103 525	4 053	14,6
2015	-	83 475	7 525 652	222 635	7 748 287	108 128	4 756	14,0
2016	-	84 047	7 679 482	220 882	7 900 364	105 727	4 440	13,4
2017	-	83 210	7 796 666	194 406	7 991 072	114 471	4 488	14,3
2018	-	81 830	7 904 502	203 922	8 108 424	107 920	3 987	13,3
2019	-	80 675	7 929 368	198 992	8 128 360	109 330	3 971	13,5
2020	-	82 862	7 956 933	222 152	8 179 085	104 077	3 765	12,7
2021	-	89 361	8 456 305	277 089	8 733 394	96 344	3 766	11,0
2022	-	95 386	8 734 938	249 738	8 984 676	118 297	4 165	13,2
2023	-	100 399	8 969 387	255 494	9 224 881	114 886	3 971	12,5
2024	-	97 984	8 717 162	244 813	8 961 975	95 492	3 316	10,7
2025	-	96 646	8 596 286	220 869	8 817 155	97 253	3 258	11,0

Kaynak: TÜİK 2026, (11/04/2026), * TEPGE hesaplamaları

Ek Tablo 9. Türkiye illere göre arıcılık durumu (2025)

İl Adı	Arıcılık yapan işletme sayısı (adet)	Yeni Tip kovan sayısı (adet)	Eski Tip kovan (adet)	Toplam kovan (adet)	Bal üretimi (ton)	Balmumu üretimi (ton)	Verim* (kg)
Adana	2.203	464.121	2.934	467.055	11.592	251	24,8
Adıyaman	1.521	80.178	456	80.634	332	10	4,1
Afyonkarahisar	294	42.694	550	43.244	349	7	8,1
Aksaray	320	14.751	41	14.792	105	4	7,1
Amasya	598	29.501	157	29.658	386	12	13,0
Ankara	1.679	92.771	1.370	94.141	703	25	7,5
Antalya	3.391	227.058	209	227.267	1.798	95	7,9
Ardahan	719	28.561	5.385	33.946	181	1	5,3
Artvin	2.203	114.690	1.205	115.895	786	23	6,8
Aydın	1.626	249.425	898	250.323	2.884	122	11,5
Ağrı	287	27.395	-	27.395	303	8	11,1
Balıkesir	2.204	187.298	578	187.876	2.092	53	11,1
Bartın	683	40.572	-	40.572	355	32	8,7
Batman	779	63.252	285	63.537	274	4	4,3
Bayburt	653	53.530	-	53.530	318	21	5,9
Bilecik	436	20.250	582	20.832	105	4	5,0
Bingöl	1.228	168.831	3.994	172.825	1.572	43	9,1
Bitlis	1.573	215.518	87.675	303.193	2.101	55	6,9
Bolu	623	22.399	-	22.399	124	4	5,5
Burdur	515	39.741	150	39.891	235	10	5,9
Bursa	1.843	97.352	1.240	98.592	1.031	37	10,5
Denizli	1.071	105.296	-	105.296	947	75	9,0
Diyarbakır	995	175.594	633	176.227	2.099	46	11,9
Düzce	850	57.773	21	57.794	503	14	8,7
Edirne	894	65.294	993	66.287	628	13	9,5
Elazığ	1.391	93.473	224	93.697	721	53	7,7
Erzincan	1.233	106.378	257	106.635	1.453	49	13,6
Erzurum	2.013	132.919	1.178	134.097	969	50	7,2
Eskişehir	435	22.945	165	23.110	111	5	4,8
Gaziantep	424	26.918	2.233	29.151	131	3	4,5
Giresun	1.803	116.109	114	116.223	1.041	37	9,0
Gümüşhane	632	42.586	126	42.712	634	25	14,8
Hakkâri	1.182	170.323	7.735	178.058	900	58	5,1
Hatay	1.057	117.239	1.314	118.553	1.049	61	8,8
Isparta	633	39.826	398	40.224	239	14	5,9
Iğdır	207	17.901	-	17.901	159	12	8,9
Kahramanmaraş	1.575	112.347	1.705	114.052	742	54	6,5
Karabük	529	15.652	74	15.726	105	4	6,7
Karaman	945	55.527	752	56.279	331	21	5,9
Kars	523	62.441	-	62.441	368	11	5,9
Kastamonu	1.502	72.718	3.527	76.245	425	24	5,6

Kaynak: TÜİK 2026, (11/04/2026), * TEPGE hesaplamaları

Ek Tablo 9. Türkiye illere göre arıcılık durumu (2025) (devam)

İl Adı	Arıcılık yapan işletme sayısı (adet)	Yeni Tip kovan sayısı (adet)	Eski Tip kovan (adet)	Toplam kovan (adet)	Bal üretimi (ton)	Balmumu üretimi (ton)	Verim* (kg)
Kayseri	934	64.433	880	65.313	474	14	7,3
Kilis	94	3.149	541	3.690	16	1	4,3
Kocaeli	1.120	75.378	181	75.559	884	24	11,7
Konya	1.698	125.454	1.528	126.982	899	71	7,1
Kütahya	433	22.663	674	23.337	182	8	7,8
Kırklareli	1.099	49.097	1.390	50.487	352	6	7,0
Kırıkkale	246	9.588	126	9.714	59	3	6,1
Kırşehir	216	10.196	252	10.448	66	2	6,3
Malatya	2.039	115.440	4.376	119.816	834	32	7,0
Manisa	1.724	92.562	1.616	94.178	602	23	6,4
Mardin	751	67.541	350	67.891	612	9	9,0
Mersin	2.510	288.329	347	288.676	1.890	162	6,5
Muğla	4.211	725.578	1.681	727.259	6.806	337	9,4
Muş	438	60.223	-	60.223	602	21	10,0
Nevşehir	576	19.613	232	19.845	152	6	7,7
Niğde	353	39.388	-	39.388	345	12	8,8
Ordu	3.124	638.477	45	638.522	16.750	257	26,2
Osmaniye	787	69.568	46	69.614	324	12	4,7
Rize	2.654	112.196	2.726	114.922	463	17	4,0
Sakarya	1.193	91.379	142	91.521	795	28	8,7
Samsun	1.785	97.924	750	98.674	1.012	38	10,3
Siirt	1.475	222.458	36.292	258.750	3.175	34	12,3
Sinop	744	26.056	158	26.214	132	7	5,0
Sivas	2.564	249.626	300	249.926	4.214	86	16,9
Tekirdağ	1.262	64.094	307	64.401	685	15	10,6
Tokat	842	51.132	377	51.509	610	25	11,8
Trabzon	2.630	158.451	185	158.636	976	54	6,2
Tunceli	948	77.765	652	78.417	509	30	6,5
Uşak	273	11.019	570	11.589	61	3	5,3
Van	957	134.652	23.035	157.687	1.712	101	10,9
Yalova	329	22.464	78	22.542	154	6	6,8
Yozgat	628	31.692	650	32.342	323	19	10,0
Zonguldak	1.353	60.989	73	61.062	315	27	5,2
Çanakkale	1.664	97.880	917	98.797	2.177	98	22,0
Çankırı	1.000	41.418	538	41.956	258	14	6,1
Çorum	879	35.289	1.552	36.841	338	14	9,2
İstanbul	1.579	93.066	114	93.180	814	22	8,7
İzmir	2.611	282.221	2.387	284.608	2.759	124	9,7
Şanlıurfa	846	183.788	2.433	186.221	2.286	28	12,3
Şırnak	805	84.903	3.210	88.113	457	19	5,2

Kaynak: TÜİK 2026, (11/04/2026), * TEPGE hesaplamaları

Ek Tablo 10. Türkiye tüketici bal fiyatları (TL/kg)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ortalama
2013	27,36	27,70	27,53	26,93	27,35	27,50	27,35	27,50	27,60	27,70	27,87	28,42	27,57
2014	29,12	29,30	29,71	29,97	29,70	29,65	29,75	29,93	30,12	31,08	32,62	33,02	30,33
2015	33,12	33,22	33,51	33,75	33,69	33,39	33,70	33,61	34,13	34,40	34,51	34,72	33,81
2016	35,11	35,97	36,94	36,61	36,98	36,67	37,08	36,99	36,64	36,54	36,41	36,55	36,54
2017	36,06	35,77	36,05	36,20	36,16	35,93	36,60	36,54	36,98	37,99	39,82	39,64	36,98
2018	37,69	37,98	37,64	38,17	37,83	37,84	38,37	37,94	37,94	41,46	42,64	43,00	39,04
2019	36,08	35,96	36,26	36,26	36,37	36,68	36,65	36,60	36,54	37,32	37,90	38,49	36,76
2020	38,03	38,50	39,02	39,41	39,65	39,25	40,20	40,78	44,06	45,45	46,87	47,71	41,58
2021	48,92	49,80	49,37	48,49	48,90	51,33	52,33	51,81	52,64	57,18	57,47	62,18	52,53
2022	61,03	61,97	61,88	65,10	-	-	-	-	-	-	-	-	62,50*

Kaynak: TÜİK, 2026 (11/04/2026), *4 aylık ortalama

Ek Tablo 11. Türkiye üretici bal fiyatları (TL/kg)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ortalama
2014	20,71	20,84	20,85	21,01	20,99	21,07	21,24	21,63	22,06	22,34	22,64	22,67	21,50
2015	22,59	22,67	22,80	22,93	22,95	23,12	23,26	23,48	23,76	24,06	24,12	24,24	23,33
2016	25,26	25,18	25,14	25,23	25,13	25,30	25,89	26,22	25,89	26,39	26,48	26,62	25,73
2017	26,92	27,03	26,88	27,07	27,38	27,49	28,30	29,03	29,38	30,36	30,56	30,77	28,43
2018	30,83	30,78	31,02	31,13	31,27	31,26	31,13	31,69	32,84	34,44	35,14	35,15	32,22
2019	36,28	36,35	36,36	36,40	36,47	36,88	37,18	37,69	38,69	39,48	39,60	39,02	37,53
2020	39,25	39,67	39,98	40,01	40,68	40,88	41,23	42,31	43,22	44,84	45,60	46,45	42,01
2021	48,52	48,88	49,41	49,60	49,86	50,15	51,12	50,38	50,16	50,23	51,81	56,73	50,57
2022	65,70	62,06	69,65	73,55	77,33	82,56	89,80	98,13	106,19	115,53	118,90	122,61	90,17
2023	131,85	137,08	141,11	145,45	145,33	146,65	156,68	169,40	181,12	190,28	196,45	203,45	162,07
2024	202,24	205,75	209,82	213,03	219,87	229,33	239,31	248,49	255,37	268,45	278,80	283,19	237,80
2025	291,01	296,54	300,46	305,21	309,21	312,72	317,68	334,93	349,92	354,15	363,46	371,27	325,55

Kaynak: TÜİK, 2026 (11/04/2026)

Ek Tablo 12. Türkiye’de bölgelere göre arıcılık durumu (2025)

Düzey1 Adı	Arıcılık yapan işletme sayısı (adet)	Yeni kovan sayısı (adet)	Eski kovan (adet)	Toplam kovan (adet)	Bal üretimi (ton)	Balmumu üretimi (ton)	Verim* (kg)
Akdeniz-TR6	12.671	1.358.229	7.103	1.365.332	17.870	658	13,1
Batı Anadolu-TR5	4.322	273.752	3.650	277.402	1.933	116	7,0
Batı Karadeniz-TR8	9.915	471.251	7.206	478.457	3.936	197	8,2
Batı Marmara-TR2	7.123	463.663	4.185	467.848	5.935	185	12,7
Doğu Karadeniz-TR9	13.046	1.182.509	4.401	1.186.910	20.651	414	17,4
Doğu Marmara-TR4	6.829	409.940	2.409	412.349	3.706	122	9,0
Ege-TR3	12.243	1.531.458	8.376	1.539.834	14.590	698	9,5
Güneydoğu Anadolu-TRC	7.690	907.781	46.433	954.214	9.380	154	9,8
Kuzeydoğu Anadolu-TRA	5.635	429.125	6.820	435.945	3.751	152	8,6
Orta Anadolu-TR7	5.837	439.287	2.481	441.768	5.737	146	13,0
Ortadoğu Anadolu-TRB	9.756	1.036.225	127.691	1.163.916	8.951	393	7,7
İstanbul-TR1	1.579	93.066	114	93.180	814	22	8,7

Kaynak: TÜİK, 2026 (11/04/2026), * TEPGE hesaplamaları

Ek Tablo 13. Türkiye yıllara göre petek bal ihracatı (ton)

Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2025
Almanya	933,6	373,4	560,7	633,5	595,7
ABD	652,1	732,7	444,7	440,4	496,0
Kanada	32,6	56,4	33,3	336,3	302,4
BAE	105,6	75,6	60,1	61,4	116,5
Suudi Arabistan	-	3,8	99,7	201,1	116,0
İspanya	92,2	273,8	126,5	86,3	105,4
Bulgaristan	-	-	20,2	81,4	70,7
Slovenya	42,6	-	39,1	24,2	57,2
Belçika	89,0	20,9	50,0	56,5	48,9
Fas	-	-	-	1,8	43,5
Japonya	50,1	35,2	33,2	37,4	27,1
Birleşik Krallık	35,5	20,0	17,4	20,3	22,5
Umman	39,6	5,5	5,6	14,2	18,8
Bangladeş	-	-	-	8,3	16,4
Hollanda	55,7	33,5	9,9	6,8	14,7
Katar	13,2	19,0	15,5	17,8	14,3
Çekya	-	-	-	1,4	12,0
Venezuela	2,4	3,1	3,9	9,4	10,1
Libya	11,5	7,3	10,6	14,7	7,0
Kuveyt	26,6	31,1	24,2	7,6	6,1
Avustralya	12,0	12,4	6,1	6,0	6,1
Fransa	6,2	-	2,8	3,2	5,2
Azerbaycan	4,1	3,9	0,8	4,1	3,1
Cibuti	-	-	2,4	-	2,8
Malezya	13,0	24,2	3,2	6,4	2,2
Kosova	-	1,8	4,9	1,8	1,9
Filipinler	1,6	4,7	3,1	7,1	1,6
Diğer	73,7	75,2	22,7	18,8	1,7
Genel Toplam	2.292,8	1.813,7	1.600,8	2.108,3	2.125,8

Kaynak: TÜİK, 2026, GTIP: 40900000011, 40900000012

Ek Tablo 14. Türkiye yıllara göre süzme bal ihracatı (ton)

Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2025
ABD	2.283,0	6.746,9	3.372,5	3.068,6	2.844,0
Birleşik Krallık	194,2	121,5	439,9	408,3	1.148,6
Bulgaristan	798,5	605,0	463,3	475,2	501,8
İspanya	1.008,6	2.591,3	298,5	382,5	488,6
Almanya	610,4	883,4	299,3	776,5	330,2
Ürdün	25,7	77,8	55,1	200,8	272,5
Bosna-Hersek	46,8	160,8	166,7	206,6	161,9
İtalya	323,7	624,0	364,7	108,2	107,5
Kosova	54,0	68,7	65,8	53,8	73,3
Hong Kong	57,9	59,3	38,5	48,2	52,7
BAE	71,5	38,6	48,8	52,2	51,1
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	133,6	118,2	71,0	46,9	44,2
Fas	43,4	0,0	0,0	0,0	43,5
Filipinler	3,0	0,0	20,4	41,5	43,3
Polonya	259,2	796,4	194,5	0,0	43,2
Katar	103,1	85,1	49,1	76,4	42,8
Suudi Arabistan	26,2	0,7	3,6	79,1	41,9
Hollanda	80,7	68,6	23,8	13,5	34,2
Kanada	42,6	131,6	26,8	36,6	31,9
Romanya	0,0	62,1	4,5	40,8	21,7
Azerbaycan	29,9	38,8	25,7	43,7	14,5
Venezuela	-	0,0	-	0,0	13,5
Fransa	21,6	0,9	4,2	19,8	12,3
Filistin Devleti	-	14,4	-	40,0	10,8
Umman	33,9	19,4	11,0	24,2	10,5
Belçika	128,2	124,5	22,6	29,8	10,2
Cibuti	-	-	3,6	-	9,8
Diğer	1.373,0	1.995,6	1.711,8	274,9	108,4
Genel Toplam	7.752,7	15.433,8	7.785,7	6.548,3	6.569,1

Kaynak: TÜİK, 2026 (11/04/2026), GTIP: 40900000011, 40900000012

Ek Tablo 15. Türkiye yıllara göre bal ithalatı (kg)

Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2025
Birleşik Krallık	15	19	1.471	133	64.543
İtalya	25	1	15	-	21.240
Çin	551	793	210	1.598	7.775
Hindistan	5.823	6.799	7.072	3.701	1.778
Hollanda	28	196	6	1.538	1.563
Fransa	49	6	25	16	28
Polonya	-	21.603	3	-	16
Almanya	32.827	27.583	83	62	10
Katar	22	2	3	5	7
Singapur	-	-	-	-	4
ABD	19.023	7	17	10.088	4
Panama	-	-	11	2	2
Lübnan	-	-	-	-	2
Tunus	-	-	-	-	2
İsveç	32	-	4	3	2
Bulgaristan	-	-	-	-	1
Fas	-	-	-	2	1
Malezya	-	-	-	-	1
Finlandiya	1	-	-	-	1
Belçika	18	-	26	1	1
BAE	258	8	2	5	1
Hong Kong	-	-	-	-	1
Kosova	-	-	-	-	1
Suudi Arabistan	3.345	1	-	21	-
Norveç	-	-	1	-	-
Marşal Adaları	-	6	-	14	-
İrlanda	13	-	-	-	-
Diğer	1.370,0	1.217,0	5.782,0	19.178,0	-
Genel Toplam	63.400	58.241	14.731	36.367	96.984

Kaynak: TÜİK, 2026 (11/04/2026), GTIP: 40900000011, 40900000012

KAYNAKLAR

FAO, 2026 Food and Agriculture Organization of the United Nations, FAO <http://www.fao.org/faostat/en/#data>, Erişim: 01.04.2026.

TEPGE, 2026. Arıcılık Tarım Ürünleri Piyasaları Raporu 2025. Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü, TEPGE <https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge/>

TÜİK, 2026. Türkiye İstatistik Kurumu, TÜİK <http://www.TÜİK.gov.tr>, Erişim: 11.04.2026.

TRADE MAP, 2026. Trade statistics for international business developmen, [https:// https://www.trademap.org](https://www.trademap.org), Erişim: 12.04.2026.